Тошкент ҳақиқати

№ 51 (10.628).

1994 йил 16 июль шанба

Сотувда эркин нархда

1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН НАШР ЭТИЛМОҚДА.

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси

ЧОРШАНБА ВА ШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг
ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МУСТАҚИЛЛИГИ КУНИНИНГ УЧ ЙИЛЛИГИГА ТАЙЁРГАРЛИК КЎРИШ ВА УНИ ЎТКАЗИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси мустакиллиги кунининг уч йиллигини нишонлашга ўз вактида тайёргарлик кўриш, истиқлол ғояларини ҳар бир фуқаронинг тафаккурига етказиш, ёш авлодни юртпарварлик ва миллий ғурур руҳида тарбиялашни янада кучайтириш, шунингдек, байрамни юксак ғоявий ва маданий-бадиий савияда ўтказишни таъминлаш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. Ўзбекистон Республикаси мустақиллиги кунининг уч йиллигига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича ташкилий қўмита таркиби тасдиқлансин.

Ташкилий қўмита тегишли вазирликлар ва идоралар билан биргаликда 10 кун муддатда:

Тошкент шаҳрида байрамни ўтказиш юзасидан ташкилий, маданий, маърифий ва молиявий масалаларни ҳал қилиш билан боғлиқ аниқ тадбирларни ишлаб чиқсин ва тасдиқласин;

Қорақалпоғистон Республикасида ва вилоятларда мустақиллик кунининг юқори ғоявий-бадиий савияда уюшқоқлик билан ўтказилишини таъминлаш чора-тадбирларини белгиласин.

2. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари, вазирликлар ва идоралар:

Фахрийлар ва ёшлар ташкилотлари, ижодий уюшмалар ва жамғармалар миллий-маданий марказлар билан биргаликда Ўзбекистон Республикаси мустақиллиги кунининг уч йиллигини барча меҳнат жамоаларида, ўқув юртларида, ҳарбий қисмларда, аҳоли яшаш жойларда кенг нишонлаш юзасидан тадбирлар ишлаб чиқсинлар ва уни тўлиғича амалга оширсинлар;

Республика мустакиллигини мустаҳкамлашда салмоқли ҳисса қўшиб, меҳнатда алоҳида ўрнак кўрсатган фуқароларни давлат мукофотларига тавсия этиш тўғрисида таклифлар киритсинлар;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1994 йил 6 майдаги фармони асосида мустақиллик кунидан бошлаб "Жасорат" ва "Шуҳрат" медаллари ҳамда тегишли пул ва маблағларини тантанали равишда топширишга алоҳида эътибор берсинлар.

3. Республика адлия ва ички ишлар вазирликлари тегишли идоралар билан ҳамкорликда мустақилликнинг уч йиллиги муносабати билан жиноий жавобгарликка тортилганларнинг ва Ўзбекистон Республикаси судлари томонидан ҳукм қилинганларнинг айрим тоифаларига нисбатан умумий авф (амнистия) эълон қилиш тўғрисида таклифларини киритсинлар.

4. Давлат Матбуот қўмитаси ташкилий қўмита талабномаси асосида зарур босма маҳсулотларини нашр қилсин.

5. Давлат телерадиокомпанияси ва барча оммавий ахборот воситаларига мустақиллик кунини нишонлашга тайёргарликнинг боришини, мустақил Ўзбекистон давлатининг тикланиш тарихини, халқаро мавқеи ортиб бораётганини, халқимизнинг маънавий ва моддий ҳаётида рўй бераётган чуқур ўзгаришларнинг моҳиятини очиб беришга қаратилган кўрсатувлар, эшиттиришлар ва асарларни бериб бориш топширилсин.

6. Давлат кинокомпанияси Ўзбекистонда мустақиллик кунининг уч йиллигини нишонлашга бағишланган ҳужжатли-хроника фильмлар яратсин.

7. Белгилаб қўйилсинки, пойтахтда Ўзбекистон Республикаси мустақиллиги кунига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш харажатлари Тошкент шаҳар ҳокимлиги тақдим қилган ҳисоб-китоб асосида тенг улушларда республика ва шаҳар бюджети, Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятларда эса маҳалллий бюджет ҳисобидан қопланади.

Бир қатор йирик меҳнат жамоаларининг, республика хайрия жамғармаларининг ихтиёрий равишда байрам тадбирларини ўтказишга ўз ҳисобларидан маблағ ажратиш ҳақидаги таклифлари қабул қилинсин.

8. Ушбу қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков зиммасига юклатилсин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
1994 йил 13 июль

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

К. Н. ТЎЛАГАНОВНИ ТОШКЕНТ ШАҲРИ ҲОКИМИ ЭТИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 93-/12-банди/ ва 102-моддаларига мувофиқ:

Козим Носирович Тўлаганов Тошкент шаҳри ҳокими этиб тайинлансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри, 1994 йил 15 июль

* * *

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

К. Н. ТЎЛАГАНОВНИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ БОШ ВАЗИРИНИНГ ЎРИНБОСАРИ ВАЗИФАСИДАН ОЗОД ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

Козим Носирович Тўлаганов бошқа ишга ўтгани муносабати билан Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари вазифасидан озод этилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри, 1994 йил 15 июль

* * *

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

А. И. ФОЗИЛБЕКОВНИ ТОШКЕНТ ШАҲРИ ҲОКИМИ ВАЗИФАСИДАН ОЗОД ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 93-/12-банди/ ва 102-моддасига мувофиқ:

Атҳамбек Иброхимович Фозилбеков бошқа ишга ўтгани муносабати билан Тошкент шаҳри ҳокими вазифасидан озод этилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри, 1994 йил 15 июль

• Суратда: сессия пайтида.

А. ЗУФАРОВ (ЎзА) сурати.

ТОШКЕНТ ШАҲАР КЕНГАШИ СЕССИЯСИ

Халқ депутатлари Тошкент шаҳар кенгашининг ўн бешинчи сессияси бўлди. Сессияда Президент Ислом Каримов нутқ сўзлади.

Мустақиллигимиз эълон қилинганидан буён ўтган қисқа давр мобайнида халқимиз ва давлатимиз тарихида ғоят катта ижтимоий-сиёсий ва иқтисодий ўзгаришлар юз берди, деди Президент. Миллий давлатчилигимизни, кўп асрлик маънавий меросимиз, тариху маданиятимиз, дину тилимиз, муқаддас урф-одатларимизни қайта тиклаш борасида сезиларли қадамлар қўйилди. Қисқа қилиб айтганда, ўз тараққиёт йўлимизни аждодларимизнинг турмуш тарзи ва ҳозирги пешқадам давлатларнинг иқтисодиётда эришган ютуқлари асосида белгиламоқдамиз. Жамиятимизнинг мутлақо янги асослари шаклланмоқда. Давлат бошқаруви, иқтисод қонунлари ўзгаряпти. Хусусий мулкчиликка асосланган, кўп укладли, дунё сари очиқ юз тутган иқтисодиёт пайдо бўлаётир. Жаҳондаги энг илғор тажрибаларга таянган ҳолда бозор иқтисодиётига хос молия, банк-кредит, тижорат тизимлари барпо этиляпти.

Бугун биз тарихий воқеани бошдан кечирмоқдамиз, деди Президент Ислом Каримов, миллий валютамизнинг муомалага киритилиши хусусида тўхталиб. Сўмни муомалага киритиш юзасидан чиқарилган фармон ва қарорларнинг энг муҳим жиҳати шундаки, уларда серфарзанд оилалар, нафақахўрлар, қаровчиси йўқ кишиларни ижтимоий ҳимоялаш кўзда тутилган. Қолаверса, миллий пулга эга бўлиш улкан саодат. Энди ҳамма гап ана шу саодатнинг қадрига етишда.

Тўғри, пулнинг қадр-қиммати унинг тайёр маҳсулот, олтин заҳираси билан таъминлангани ва яна бир қанча мезонлар билан белгиланади. Аммо унинг яна бир муҳим омили борки, бу — ўз пулимизни мустақиллигимиз белгиларидан бири сифатида асраб-авайлашимиз, унинг кучқудрати, қадри баланд бўлиши йўлида фидокорона меҳнат қилишимиз лозимлигидир. Зеро, миллий пулимиз — миллий ғуруримиз демакдир.

Тошкент шаҳрининг Ўзбекистондаги мавқеи ва аҳамияти ҳаммамизга аён. У мустақил давлатимизнинг пойтахти, илмий ва маданий маркази, бошқача қилиб айтганда, унинг юрагидир. Шу сабабли Тошкентдаги ижтимоий-сиёсий барқарорликка, ишларнинг аҳволига қараб бутун республика ҳақида хулоса чиқариш мумкин. Юрак соғлом экан, мамлакат ҳам қудратли бўлади, тараққиёт йўлидан дадил олға бораверади. Тошкентликлар ҳақиқий фидойи ватанпарвар эканликларини доимо амалда исбот қилиб келганлар. Кўпгина ибратли ишлар, ташаббуслар, янгиликлар одатда пойтахтдан бошланади. Шаҳарликларнинг заҳматкаш қўллари билан зилзила вайроналари ўрнида қад кўтарган Тошкент афсоналардагидек ёшариб ва яшнаб кетди, бутун кўрки, чиройи, муҳташамлиги билан чинакам шарқ дарвозасига айланди, деди Ислом Каримов. Сизларнинг заковатингиз билан саноатда, бошқа муҳим соҳаларда илму фан тараққиётини белгилаб берувчи замонавий тармоқлар ва ишлаб чиқариш қувватлари яратилди. Низо ва адоватларга чек қўйиш, халқлар ўртасида дўстлик ришталарини ва тинчликни мустаҳкамлаш, ҳамкорликни ривожлантириш каби савобли ишларга бош-қош бўлгани туфайли "Тошкент руҳи" деган тушунча туғилди ва бутун дунёга тарқалди. Бугун ҳам бу руҳ тирик. У тобора янги мазмун билан бойиб бормоқда.

Ўзбекистон ҳукумати Тошкентдек шаҳри азимнинг талаб ва эҳтиёжл рига ҳамиша катта аҳамият бериб келган ва бундан кейин ҳам шуйдай бўлиб қолади. Масалан, шаҳар жамоат транспортига янги автобус, трамвай ва троллейбуслар сотиб олиш учун мунтазам равишда валюта маблағлари ажратилмоқда. Аҳоли учун уй-жой қуриш, шаҳар коммунал хўжалиги сарф-харажатларининг асосий қисми ҳам давлат бюджети ҳисобидан қопланяпти.

Тошкент саноати — мамлакатимиз иқтисодиётининг таянч устунларидан биридир. Агар унинг фаолиятида камчилик юз берса, бунинг оқибати бутун халқ хўжалигида сезилади, дея таъкидлади Ислом Каримов. Шундай экан, пойтахт саноатининг барқарор ишлаши, маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмларини муттасил кўпайтириб бориш энг долзарб вазифадир. Кейинги йилларда шаҳар корхоналарида бирмунча ижобий силжишлар рўй берди. Жанубий Корея, Америка Қўшма Штатлари, Италия, Туркия, Хитой каби мамлакатлар ишбилармонлари билан қўшма корхоналар барпо этилиб, уларнинг кўпи ҳозир маҳсулот ишлаб чиқармоқда.

Лекин бу шаҳар саноатчиларининг ҳамма ишлари жойида экан, дегани эмас. Ачинарли жойи шундаки, шаҳардаги деярли барча корхоналарда маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми ўтган йилнинг шу даврига нисбатан анча пасайди. Машинасозлик саноати мажмуи корхоналарида энг асосий маҳсулотлар — экскаватор ишлаб чиқариш 84,3, компрессорлар 57,2, пахта териш машиналари 58,3, тракторлар 85,9 фоизга тушиб қолди.

Тошкент шаҳрида ҳозир 70 дан зиёд корхона зарар кўриб ишламоқда. Лекин шаҳар ҳокимлиги бу борада бирон бир таъсирли чора кўрмаётганини, амалий таклиф киритмаётганини қандай баҳолаш керак? Транспорт ва алоқа хизмати ёмонлиги ҳам тошкентликларнинг ҳақли эътирозига сабаб бўляпти. Савдо шохобчаларида, бозорларда тартиб жуда секинлик билан ўрнатилаётир. Мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш ҳам ниҳоятда суст амалга оширилмоқда.

Шу ўринда яна бир марта раҳбарлик масъулияти ҳақида тўхталиб ўтишга тўғри келади, деди Президент. Чунки ислоҳотнинг қай даражада амалга ошиши раҳбарларнинг дунёқарашига, ҳалол ва пок, тадбиркор ва ташаббускор бўлишига боғлиқдир. Раҳбарлик, аввало, одамларга хизмат қилиш масъулияти эканини барча тўғри тушуниб олиши зарур. Раҳбар деган ҳаммадан кўпроқ ишлаб, фуқаролар саодати ва юрт равнақи йўлида елиб-югурадиган фидойи инсон бўлиши керак.

Маъмурий, ҳуқуқ-тартибот органлари шаҳар ҳокимлиги билан биргаликда яна ҳам қаттиқроқ ишлаши шарт. Шаҳарда жиноятнинг олдини олиш борасида янада кўпроқ иш қилинмоғи, коррупция, порахўрлик ва рэкетга қарши бешафқат кураш олиб борилмоғи лозим. Бу борада Тошкент шаҳри бутун мамлакатга намуна бўлиши керак. Тошкент аҳли азалдан меҳнаткаш, бир сўзли, оқибатли, бағрикенг, юрт ва миллат учун бутун борлиғи билан хизмат қилишга қаттиқ бел боғлаган фидокор инсонлардир. Ишончим комилки, улар йўл қўйилган хато ва камчиликларни биргаликда аҳиллик ва ҳамжиҳатлик билан бартараф этадилар. Тошкентни жаҳоннинг энг гўзал шаҳарларидан бирига айлантирадилар, деди Президент пиравардида.

Сессияда ташкилий масала кўрилди. А.Фозилбеков бошқа ишга ўтгани муносабати билан шаҳар ҳокими вазифасидан озод этилди. Республика Президенти Ислом Каримовнинг тавсиясига биноан Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари бўлиб ишлаб келаётган Козим Тўлаганов Тошкент шаҳар ҳокими этиб тасдиқланди.

Собир Раҳимов тумани ҳокими Ҳ.Абдураимов, Шайхонтоҳур тумани ҳокими А.Миржалилов, Тошкент қишлоқ хўжалиги машинасозлиги заводи директори В.Карлов, "Маҳалла" хайрия жамғармаси Тошкент шаҳар бўлими бошқаруви раиси Ш.Миралимов муҳокама этилган масала юзасидан сўзга чиқдилар.

Сессияда Президентнинг давлат маслаҳатчилари, Бош Вазир ўринбосарлари қатнашди.

***

Республика Президенти Ислом Каримовнинг халқ депутатлари Тошкент шаҳар кенгаши сессиясида сўзлаган нутқининг тўла матни газеталарнинг навбатдаги сонида эълон қилинади.

ЎзА.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарори

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ БАНК ТИЗИМИНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИ МОЛИЯВИЙ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Банк инфраструктурасини янада ривожлантириш ва банклар иши самарадорлигини халқаро стандартлар талаблари даражасига кўтариш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. Барча тижорат банклари, мулкчилик шаклларидан қатъий назар, шу жумладан, хорижий сармоя иштирокидаги тижорат банклари, шунингдек, чет эл банкларининг Ўзбекистон Республикаси ҳудудидаги филиаллари ва ваколатхоналари 1996 йил 1 январгача бюджетга иловага мувофиқ солиқ тўлашдан озод қилинсин.

2. Белгилаб қўйилсинки, бўшатилаётган маблағлар банклар томонидан:

Банк ички локал компьютер тармоқлари ва филиаллараро модем алоқа линиялари барпо этишга, банк операцияларини автоматик қайта ишлаш ва ҳисобга олиш бўйича замонавий дастурларни ишлаб чиқиш ва сотиб олишга;

Нақд пулларни ҳисобга олиш ва инкассация қилишни автоматлаштиришни таъминловчи электрон почтани жорий этишга;

Банклараро ҳисоб-китобларнинг автоматлаштирилган тизимини яратишга;

Моддий-техника базани мустаҳкамлашга, филиаллар ва алмаштириш пунктлари тармоғини кенгайтиришга;

Ҳорижий маслаҳатчиларни жалб этишга;

Банк ходимларини ўқитиш ва тайёрлашни ташкил этишга йўналтирилади.

Ўзбекистон Республикаси давлат солиқ қўмитаси банк инфраструктурасини ривожлантиришга йўналтирилаётган маблағлардан мақсадли фойдаланилиши устидан қатъий назорат ўрнатсин ҳамда йилнинг ҳар чорагида Республика ҳукуматига ахборот берсин.

3. Ўзбекистон Республикаси молия вазирлиги давлат солиқ қўмитаси билан биргаликда солиқ солиш масалалари бўйича йўриқномаларга тегишли ўзгартиришлар киритсин.

4. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Б. С. Ҳамидов зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
1994 йил 13 июль

Вазирлар Маҳкамасининг қарорига

ИЛОВА

ТИЖОРАТ БАНКЛАРИ 1996 ЙИЛНИНГ 1 ЯНВАРИГАЧА БЮДЖЕТГА ТЎЛАШДАН ОЗОД ҚИЛИНАДИГАН СОЛИҚЛАР РЎЙХАТИ

1. Корхоналар даромадидан олинадиган солиқ
2. Корхоналар мол-мулкига солинадиган солиқ
3. Ер солиғи
4. Транспорт воситалари эгаларидан олинадиган солиқ
5. Аммортизациядан 20 фоизли ажратмалар

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

РЕСПУБЛИКАДА ДОРИ-ДАРМОНЛАР СОТИШНИ ТАРТИБГА СОЛИШ ТЎҒРИСИДА

Дори-дармонларни сотишда тегишли тартибни таъминлаш, улар билан савдо қилиш қоидаларини бузганлик учун жавобгарликни кучайтириш ва республика аҳолисини дори-дармонлар билан таъминлашни яхшилаш мақсадида:

1. Дори-дармонлар сотишга махсус рухсатномалари — лицензиялари бўлмаган жисмоний ва юридик шахсларнинг дори-дармонлар ҳамда тиббий буюмлар сотиши тақиқлансин.

2. Ўзбекистон Республикасининг Соғлиқни сақлаш вазирлиги дори-дармонлар, мулкчилик шаклидан қатъи назар фақат дорихона муассасаларида сотилишини назарда тутган ҳолда дори-дармонлар ва тиббий буюмлар сотишнинг ҳозир амалда бўлган қоидаларини бир ҳафта муддат ичида қайтадан кўриб чиқиб, Вазирлар Маҳкамасининг тасдиқлаши учун тақдим этсин.

Дори-дармонлар сотишга махсус рухсатномалар — лицензиялар бериш ҳуқуқи Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги зиммасига юклансин.

3. Ўзбекистон Республикасининг Давлат солиқ қўмитаси ва Ички ишлар вазирлиги дори-дармонлар ва тиббий буюмлар сотиш қоидаларини бузиш фактларига, шунингдек, уларни дорихона муассасаларидан ташқарида — бозорларда, кўчаларда, жамоат жойларида ва уйларда сотиш ҳолларига қатъиян чек қўйсинлар. Дори-дармонлар сотишда белгиланган қоидаларга риоя қилмаётган шахслар қатъий жавобгарликка, шу жумладан, жиноий жавобгарликка тортилсин.

4. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ва прокуратураси манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда бир ой муддат ичида дори-дармонлар сотиш борасида белгиланган қоидаларни бузганлик учун маъмурий ва жиноий жавобгарликни кучайтириш тўғрисида таклифлар киритсинлар.

5. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги, "Дори-дармон" давлат-акционерлик уюшмаси аҳолига дори-дармонлар сотиш қоидаларига риоя этилиши учун дорихона муассасалари раҳбарларининг шахсий жавобгарлигини оширсинлар.

Белгилаб қўйилсинки,

Дори-дармонлар ва тиббий буюмлар сотиш қоидаларини бир марта бузганлиги учун дорихона муассасаси раҳбарига ҳайфсан эълон қилинади, такрорий бузган тақдирда эса айбдор ишдан бўшатилади;

Хусусийлаштирилган дорихона муассасаси раҳбари қоидаларни бир марта бузганида унга жарима солинади, такрорий бузган тақдирда эса дори-дармонлар ва тиббий буюмлар сотишга берилган лицензиядан белгиланган тартибда маҳрум этилади.

6. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги, "Дори-дармон" давлат-акционерлик уюшмаси Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги билан биргаликда чегараланган чакана нархларда сотиладиган энг муҳим дори-дармонлар ва тиббий буюмларнинг зарур турлари рўйхатини тасдиқласинлар. Ҳар бир дорихона муассасасида шундай рўйхат осиб қўйилсин.

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги, "Дори-дармон" уюшмаси ва республиканинг дорихона муассасалари раҳбарлари зиммасига дори-дармонларнинг зарур турлари мавжудлигини ва улар республика аҳолисига эркин тарзда сотилишини таъминлаш вазифаси юклансин.

Бошқа дори-дармонларга ва тиббий буюмларга эркин нархлар жорий этилсин.

7. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари дори-дармонлар ва тиббий буюмлар ҳарид қилиш учун пул маблағларини, жумладан, чет эл валютасини қидириб топсинлар ҳамда "Дори-дармон" давлат-акционерлик уюшмасининг ҳудудий бўлинмаларига ажратиб берсинлар.

8. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси 10 кун муддат ичида "Дори-дармонлар ва тиббий буюмлар билан таъминлашни ҳамда уларни тақсимлашни яхшилашга доир кечиктириб бўлмайдиган чора-тадбирлар тўғрисида" қарор қабул қилсин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
1994 йил 14 июль

ҒАЛЛА — РИЗҚ-РЎЗИМИЗ

• Ўрим-йиғим кундалиги

СУРЪАТНИ КУЧАЙТИРИНГ

АЙНИ кунларда вилоятимизда ғалла ўрим-йиғими ва давлатга дон топшириш ҳал қилувчи босқичга кирди. Катта майдонларда бошоқли дон етиштирган, мавжуд техникадан самарали фойдаланган илғор туманлар, хўжаликлар ғалла ўриш ва давлатга дон сотиш режаларини бажардилар. Бу ўринда Тошкент, Зангиота туманлари деҳқонларидан ўрнак олса арзийди. Юқоричирчиқлик ғаллакорлар ҳам давлатга дон сотиш режасини бажарганликларини маълум қилдилар. Шундай қилиб, ҳозиргача вилоятимизда 47 фоиз майдондаги ғалла ўриб-йиғиб олинди. Лалмикор ерларнинг гектаридан 20 центнердан, суғориладиган ерлардан эса ўртача 24 центнердан хирмон кўтарилмоқда.

Агарда бу йил давлатга 100 минг тонна дон сотиш режаси белгинланган бўлса, ҳозирги кунга қадар шу ҳисобдан 62 минг 462 тонна дон сотилди.

Далаларда 340 та комбайн ишлаб турипти. Ҳар бир комбайн билан ўртача 7 гектар майдондаги ғалла ўриб-йиғиб олинмоқда.

Деҳқонларимиз яхши билишади, қадимда ота-боболаримиз ғалладан бўшаган майдонларга сабзавот экиб, ундан юқори ҳосил олишни канда қилмаганлар. Ана шу унутилган удум энди тикланмоқда. Ҳосил йиғиб олинган ва ғалладан бўшаган майдонлар пешма-пеш ҳайдалиб, ўрнига картошка, маккажўхори ва сабзавот, шунингдек дуккакли экинлар ҳам экилмоқда. Бунда ҳар бир даланинг тупроқ, иқлим шароити ҳисобга олинмоқда. Хуллас, деҳқон ўзига биркитилган, ўзи эгалик қилаётган ерининг тилини билганлиги учун шунга қараб иш тутмоқда. Бизга маълум қилишларича, ҳозиргача вилоятда ғалладан бўшаган майдонлардан 5 минг гектари ҳайдалиб, такрорий экин экиляпти.

Афсуски, ҳамма ерда ҳам ғалла ўрим-йиғими ва давлатга дон топшириш, ҳосилдан бўшаган ерларни ҳайдаш ишлари кўнгилдагидек эмас. Бу соҳада мавжуд имкониятлар, резервлар, техникалардан, ишчи кучларидан тўла фойдаланиляпти, деб айтолмаймиз. Айниқса, Чиноз, Пискент, Оҳангарон ҳамда Бекобод туманларида ғалла ўрим-йиғимида сусткашликка ҳамон йўл қўйилмоқда. Сафарбарлик, ташкилотчилик ишлари қониқарли эмас.

Ваҳоланки, ғалла аллақачоноқ пишиб етилган. Бу шундай экинки, ҳар соат қимматли ва ғанимат. Вақт ўтган сайин бошоқлардаги пишиб етилган донлар тўкилиб-сочилиб, нобуд бўлиши турган гап. Демак, катта машаққатлар эвазига етиштирилган ҳосилнинг бир қисми ерга тўкилиб-сочилиб, нобуд бўлади. Наҳотки, бундай аҳволга йўл қўйиш керак? Кунлар ўтиб боряпти. Сафарбарликни ҳар жиҳатдан кучайтириш, ўрим-йиғим суръатини ошириш зарур.

Яқинда вилоят ҳокимлигида бўлиб ўтган йиғилишда ана шу масалалар кўрилди, ғалла ўрим-йиғими суръатини жадаллаштириш тадбирлари белгиланди. Вилоятдаги аҳвол ҳар жиҳатдан таҳлил этилди.

Йиғилишни вилоят ҳокими М. Икромов олиб борди.

Йиғилишда туман ҳокимлари сўзга чиқишиб, ўз ҳудудларида ғалла ўрим-йиғимининг бориши ва режалари ҳақида сўзлаб бердилар. Муҳокама қилинган масала юзасидан тегишли тадбирлар белгиланди. Ана шу тадбирларга биноан вилоятда ғалла ўрим-йиғимини 5 августдан кечиктирмасдан туғаллаш, 31 июлгача эса, давлатга ғалла сотиш режасини бажаришга келишиб олинди. Ҳозир ана шу аниқ вазифани бажариш юзасидан иш бошлаб юборилди.

Йиғилишда республика Бош вазирининг биринчи ўринбосари И. Х. Жўрабеков қатнашди.

ЮҚОРИЧИРЧИҚ ҒАЛЛАКОРЛАРИ РЕЖАНИ БАЖАРДИЛАР

Бу йил Юқоричирчиқлик ғаллакорлар ҳам дон етиштиришни кўпайтириш учун курашда фаол қатнашиб, салмоқли натижаларга эришдилар. Каттагина майдонларга экилган бошоқли экинлардан мўл ҳосил етиштирилди. Уни ўриб-йиғиб олишга барча техника кучлари сафарбар этилди. натижа қувончли бўлди. Шу кунга қадар юқоричирчиқликлар давлатга 7,5 минг тонна дон сотиб, бу соҳадаги режаларини муваффақиятли бажардилар.

Ғалла ўрим-йиғими ва давлатга дон сотишда Аҳмад Яссавий номли ва “Гулистон“ жамоа хўжаликлари пешқадамлик қилдилар ва яхши натижаларга эришдилар.

Юқоричирчиқ тумани ғаллакорлари ўз имкониятларини чамалаб, давлатга яна 500 тонна дон сотиш режасини белгилаб олдилар. Ғалла ўрим-йиғими давом этмоқда.

ҲАР ГЕКТАРИДАН 45 ЦЕНТНЕРДАН

ОҲАНГАРОН. (Телефон орқали олинди). “Ўзбекистон“ жамоа хўжалигида бу йил салкам 800 гектар суғориладиган майдонда ғалла етиштирилди. Хўжаликнинг Ҳусниддин Бойнаев, Умрзоқ Мадиёровлар бошлиқ бригадирлари деҳқонлари, айниқса, юқори кўрсаткичларга эришдилар.

Ўтган йил кузда ғалла учун ажратилган майдонлар икки марта ҳайдалиб, ҳар гектарига ўрта ҳисобда 18-20 тоннадан гўнг солинган эди. Ана шундан сўнг барча техника ва имкониятлар сафарбар этилиб, дон сепиш ишлари ўз вақтида ва сифатли амалга оширилди.

Асосий майдонларда ғалла майсалари бир текис униб чиқди ва шундан сўнг парвариш ишлари кучайтирилди. Бутун ўсув жараёнида ғаллазорларга уч марта сув қуйилди. Шундай қилиб, бошоқли дон экинларининг ҳосили анча баракали бўлди.

Деҳқонлар ўрим-йиғимга ҳам пухта тараддуд кўрган ҳолда ўз вақтида киришдилар. Олдиндан яхши созланган ўрим техникаси тўла қувват билан ишлади. Дастлабки кўрсаткичлар, ёмон эмас. Ҳар гектар майдондан 45-центнердан хирмон уйилди. Ўзбекистонликлар ғалла ўрим-йиғимини тезроқ туғаллаш, давлатга сотиш режасини ошириб бажариш учун фидойилик кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. Хўжаликда ғаллачиликни ривожлантириш соҳасида кўпга ибрат қилиб кўрсатса арзийдиган бой ва қимматли тажриба тўпланган.

(Бу хўжалик ғаллакорларининг иш тажрибаси ҳақида батафсил ҳикоя қилувчи мақола ғазетанинг навбатдаги сонларидан бирида эълон қилинади).

• Долзарб мавзуда суҳбат

КЎПНИНГ РИЗҚИ ТЕШИБ ЧИҚАДИ

Вилоят ҳокимлиги томонидан ғалла ўрим-йиғимида суръатни кун сайин кучайтириш, нобудгарчиликка йўл қўймаслик, ташмачилик ва талон-тарож қилишларнинг олдини олиш учун кескин чоралар кўрилмоқда. Бутун куч ва воситалар шу кунларда ғалла ўрим-йиғимига сафарбар қилинган. Ҳокимлик топшириғи асосида режадаги ҳосилнинг тўла-тўкис давлат омборларига топширилиши устидан қатъий назорат олиб борилмоқда. Дон-дуннинг ўғирланиши ва ташмачиликка қарши кескин чоралар кўрилаётир. Жумладан, вилоят Ички ишлар бошқармаси тизими ходимлари вилоят ҳокимлиги топшириғига асосан махсус ишлаб чиқилган тадбирларни тезкорлик билан амалга оширмоқдалар.

Ҳозир олтиндек чайқалиб турган бепоён ғаллазорларимизда айни қизғин ўрим-йиғим палласи. Ҳамманинг ўй-фикри далада, табаррук ризқ-рўзимиз тақдири ҳал бўлаётган жойда. Улкан ғалла хирмони учун сафарбарликни кучайтиришимиз, далалардаги мўл дон ҳосилини нес-нобуд қилмай ўриб, янчиб олишни тезда туғаллашимиз шарт.

Вилоят ҳокимлигининг ғалла ўрим-йиғимида сафарбарликни кучайтириш юзасидан ўтказаётган амалий тадбирларига кўра вилоятдаги тегишли ташкилотлар, хусусан ҳуқуқ-тартиботни муҳофаза қилувчи маъмурий орган жамоалари ҳам ана шу энг долзарб вазифани тезроқ бажариш, ғалла ўримида нобудгарчилик ва талон-тарожликка қарши курашни ташкил этиш, айбдорларни аниқлаб кескин чоралар кўриш юзасидан аниқ ишлар қилмоқдалар. Хусусан ички ишлар бошқармаси ғалланинг талон-тарож қилинишига қарши жиддий кураш олиб бораяпти. Куни кеча махсус мухбиримиз вилоят Ички ишлар бошқармаси бошлиғи вазифасини бажарувчи, милиция подполковниги Олимжон ЖАЛИЛОВ билан суҳбатлашди.

— Олимжон Холматович, вилоят милициясининг жиноятчиликка қарши олиб бораётган ишларидан хабаримиз бор. Аммо бизни ҳозир ғалла ўрим-йиғими, янги дон ҳосили тақдири билан боғлиқ масалалар қизиқтиради, хусусан нобудгарчилик ва талон-тарожликка қарши қандай чоралар кўриляпти?

— Ҳа, бу йилги дон ҳосили тақдири анча-мунча ташвиш туғдираяпти. Ғалла ўрим-йиғими катта қийинчиликлар билан бораяпти. Бунга сабаб бўлаётган муаммолар ҳам оз эмас. Аммо мавжуд қийинчиликларга қарамасдан деҳқонларимиз даладаги ҳосилни имкони борича тезроқ ва нобудгарчиликсиз ўриб-йиғиб олишга ҳаракат қилмоқдалар, халқ таъминоти ва давлат манфаатини ўйламоқдалар. Лекин ҳаммани ҳам ана шу муқаддас Ватан туйғуси билан меҳнат қилаяпти ва яшаяпти, деб бўлмайди. Орамизда кўпнинг ризқига кўз олайтираётган, ўроқда йўқ — машоқда йўқ, хирмонда ҳозир-нозир кишиларнинг пайини қирқиш мақсадида вилоят ҳокимлиги топшириғи ва улар билан бамаслаҳат шу йил 12 июндан эътиборан шаҳар ва туманларимизда “Ҳосил-94“ шартли ном билан махсус операцияни амалга ошириб келаяпмиз.

— Бу тадбирдан асосий мақсад нима ва унда кимлар қатнашаяти?

— Тадбирдан кўзланган мақсадимиз аниқ: дон маҳсулотлари, ем-хашак, қишлоқ хўжалик техникаси, автотранспорт эҳтиёт қисмлари, агрегатлар, ёнилғи, минерал ўғитларни ўғирлаш, талон-тарож қилинишининг олдини олиш, содир этилаётган жиноятларни очиш, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари омборхоналарини ёнғиндан саклаш; қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини хирмонларга ташишда нобудгарчиликка йўл қўймаслик чораларини кўриш ва ҳоказолар.

Юқоридаги вазифаларни тез ва изчиллик билан бажариш учун бошқармамизда бошлиқ ўринбосари, милиция полковниги Бахтиёр Ҳакимов ва жойлардаги ички ишлар бўлинмаларининг раҳбарлари билан ҳамкорликда тезкор штаблар тузилди. Вилоятимизнинг барча ҳудудларида милиция участка вакиллари, жамоат тартибини сақлаш бўлимлари, ёнғиндан сақлаш хизмати, давлат автомобиль назорати, жиноят-қидирув хизмати ходимларидан иборат тезкор гуруҳлар тузилиб, белгиланган режа бўйича иш олиб борилмоқда.

— Олимжон Холматович, “Ҳосил-94“ операцияси бошланганига ҳам бир ой бўлибди. Сиз унинг дастлабки натижалари ҳақида нима дея оласиз?

— Вилоятимиз туманларидаги хўжаликларда дон ҳосилининг талон-тарож қилинишига қарши кураш тобора фаол тус олмоқда. Буни масалан, Қуйичирчиқ, Бўка ва Оққўрғон туманлари Ички ишлар бўлимлари томонидан ўтказилган тадбирлар натижаларида ҳам кўриш мумкин.

7,10 ва 12 июль кунлари Қуйичирчиқ тумани хўжаликларида ўтказилган текшириш вақтида Отажонов номли, “Ўзбекистон“ хўжаликларида катта ўғирликлар фош қилинди. Отажонов номли жамоа хўжалигининг 4-бўлими бошқарувчиси О. Маҳмудов уйидан 800 килограмм, шу бўлим ҳайдовчиси Л. Маҳмудов уйидан 2 тонна 190 кг. ҳужжатсиз буғдой топилди. “Ўзбекистон“ хўжалигининг 3-бўлими бригадири А. Ҳайдаровнинг уйида 3 тонна шу бўлим тракторчиси К. Сулаймоновнинг уйида 800 кг, 5-бўлим тракторчиси Х. Қурбоновнинг уйида 1 тонна, шу бўлим бригадири Ш. Аҳмедовнинг уйида 700 кг, ҳужжатсиз буғдой сақланаётгани аниқланди.

13 июль куни Оққўрғон туманида ўтказилган тадбир чоғида ҳам қатор ўғирликлар очиб ташланди. Жумладан, “Қаҳрамон“ жамоа хўжалигининг бригадири А. Маҳмудовнинг уйидан 2 тонна 100 кг. буғдой топилди.

Шу куни Бўка туманида ўтказилган текширув пайтида О. Йўлдошев номли жамоа хўжалигининг ғаллачилик бригадири Б. Раҳмоновнинг уйида 5 тоннаю 980 кг. буғдой сақланаётганлиги фош қилинди. “Хўжақўрғон“ жамоа хўжалигининг ишчиси М. Саломов эса ўз мотореллерида хирмондан 300 кг. буғдойни ўғирлаб кетаётган пайтида ушланди.

Юқоридаги каби ва бошқа аниқ ҳолатлар юзасидан жойлардаги Ички ишлар бўлимлари, прокуратура, суд, солиқ инспекцияси хизматлари томонидан тегишли чоралари кўрилмоқда.

— Халқимиз: “Кўпнинг ризқи тешиб чиқади“, деб бежиз айтмаган.

Ҳақ гап.

Суҳбатдош
Н. ҲИКМАТУЛЛАЕВ.

ЧИЛЛАНИНГ ҲАР ДАМИ — ҲОСИЛ МАЛҲАМИ

• Ғўза парвариши қандай бормоқда?

Пахтакорларимизнинг фидокорона меҳнатлари самараси кўзга ташланиб қолди. Агар бу йил вилоятимизда 106,3 минг гектар майдонда пахта етиштирилаётган бўлса, ана шу майдоннинг 50 фоизидаги ғўза тупларида 1-2 тадан кўсак пайдо бўлди. Қолган майдонларда ҳам ғўзалар гуллаган ва бўлиқ ҳосилга кирган.

Мўлжалдаги хирмонни тиклаш ва ҳар туп ғўзанинг серҳосил бўлиб ўсишини таъминлаш учун эса, ғўза парвариши ишларини ҳар жиҳатдан кучайтириш талаб этилади. Айни кунлардаги асосий вазифа нималардан иборат?

Энг аввало, қатор ораларига сифатли ва ўз вақтида ишлов беришга эътиборни кучайтириш зарур. Текширишлар шуни кўрсатдики, айрим далаларда сувдан кейин ўт босган пайкаллар ҳам йўқ эмас. Зудлик билан ана шу майдонларда ўтни йўқотиш чораларини кўриш муҳимдир.

Деҳқонларимиз чилланинг ҳар дами — ҳосил малҳами дейдилар. Шунинг учун ҳам чиллада ўтказиладиган агротехника тадбирларининг беками-кўст бўлишига эътиборни қаратиш зарур. Айниқса, ғўзани чилла сувига қондириш мўл-ҳосил гарови эканлигини унутмайлик. Бунда экинни тунда суғоришнинг фойдаси каттадир.

Ҳозирги кунда вилоятимизда бу иш анча жадал боряпти. Ғўзага иккинчи сув қуйиляпти. Бу тадбирни ўтказишда омилкорлик даркор. Ҳар бир даладаги экиннинг ривожи ҳолатини ҳисобга олиш муҳимдир. Айрим майдонларда енгил сув қуйиш талаб этилади. Бундай ерларда асло бостириб суғоришга йўл қўймаслик керак. Ҳосилни бор қиладиган ҳам, йўқ қиладиган ҳам сувчи, деб бежиз айтмайдилар-ку.

Шу кунларда асосий диққат-эътиборни ғўзани маҳаллий ўғит билан озиқлантириш ва айни вақтда шарбат суви беришга қаратиш зарур бўлади.

Ҳашоратга қарши кураш ҳам катта машаққатлар эвазига етиштирилаётган ҳосилни тўла сақлаб қолиш ва ҳосилга ҳосил қўшишда муҳим омилдир. Тажрибакорлар бу омилдан самарали фойдаланмоқдалар. Вилоят далаларида 1300 дан ортиқ назоратчи фаолият кўрсатмоқда. Ҳамма гап шундаки, ана шу назоратчиларнинг ишини ҳар жиҳатдан самарали бўлишига эришиш, бунинг учун эса уларнинг фикр-мулоҳазаларини ҳисобга олиб ҳашорат тушган майдонлар аниқ бўлгач, бу ерларга зудлик билан ишлов бериш талаб этилади. Айниқса, ўргимчаккана, кўсак қуртига қарши курашни кучайтириш керак. Жойларда бу хашоратларга қарши курашда биологик усулдан ҳам фойдаланилмоқда. Бу усулнинг самарали бўлиши эса, мутахассисларнинг ишни қандай ташкил этишларига, кушанда хашоратни далаларга ўз вақтида қўйилишига боғлиқдир.

Вилоятимизда кўчати бирмунча сийрак бўлиб қолган ва бунинг устига ўсишдан қолган майдонлар ҳам йўқ эмас. Ана шу майдонлардаги ғўзаларни яхши ғўзалар қаторига етказиб олиш, сийрак кўчатларнинг дуркун бўлиб ўсиши ҳисобига унинг бир тупидан икки тупнинг ҳосилини олиш учун қўшимча ишлов беришни кучайтириш талаб этилади.

Яна 2-3 кундан сўнг ғўзани чилпиш бошланади. Бу муҳим агротехник тадбирнинг ҳар бир ҳудудда, хўжаликда экиннинг ривожи ва ҳолатига қараб ўтказиш мўл ҳосил етиштиришда муҳим омил ҳисобланади.

Вилоятимиз пахтакорлари ўз тажрибалари, маҳоратларини ишга солиб катта майдонда режанинг бажарилиши ва ошириб бажарилишини таъминлайдиган ҳосил етиштирмоқдалар. Бу ҳосилнинг баракаси, салмоғи эса чилланинг қолган кунлари ва ундан кейин ҳосил пишиб етилгунгача даврда олиб бориладиган ишларга боғлиқдир. Шунинг учун ҳам ғўза парваришида қолган ҳар бир кунни зарбдор кун деб эълон қилайлик!

БУ МАВСУМИЙ ИШ ЭМАС

Мустақил Ўзбекистонимиз буюк келажак сари яна бир дадил қадам қўйди. Бу қадам — ватанни севган, мамлакат иқтисодини юксалтириш, қудратини янада мустаҳкамлашга ҳисса қўшиш мақсадида яшаётган ҳар бир кишининг дилида фахр-ифтихор уйғотган, озод элимизнинг байроғи, туғи, мадҳияси, конституцияси каби давлат ва халқ рамзи, мустақилликнинг яна бир муқаддас белгиси — миллий валютамизнинг ҳаётга жорий этилиши бўлди.

Бугунги куннинг долзарб вазифаси ана шу миллий пулимиз қадрини асраш, унинг миллий ифтихоримиз бўлиб қолиши учун бозорларда, савдо шохобчалари ва маиший тармоқларда, давлат ва хусусий идораларда қатъий ҳуқуқий тартиб ўрнатиш, пул муомаласи билан боғлиқ барча ишларни муайян мезонга солишдан иборатдир.

Тан олиш керак, кейинги йилларда эркин нарх жорий этилиши, бозор муносабатларига ўтилиши, тадбиркорлик, ишбилармонликка кенг йўл очилиши биланоқ, айрим пулкувар, нопок, шахсий манфаат дардига чалинганлар “билганингни қилавер“ қабилида иш тута бошлади. Бозорларда, турли “муюлиш“ларда олувчидан кўра сотувчилар кўпайиб кетди. Лекин бозор иқтисодиётининг, эркин нарх ва пул муомаласининг меъёри, тартиби, ҳуқуқий чегараси, борлигини, бош ислоҳотчи бўлиш — давлатнинг қонун-қоидалари, мустаҳкам қўрғони ва эгаси мавжудлигини унутмаслик керак.

Республика жамоатчилиги юртбошимиз Ислом Каримовнинг 25 июндаги Вазирлар Маҳкамаси йиғилишида куюниб сўзлаган нутқидан “зангори экран“ орқали воқиф бўлди. Ошкор кўрсатилган жонли мулоқот халқ дилида қувонч, адолатга ишонч туйғуларини уйғотди. Сал иккиланиб, бўшанглик қилиб турганларга туртки бўлди, жадаллик ва қатъият билан ишлашга даъват этди.

Айниқса, оммавий ахборот воситалари орқали халққа етказилган Тошкент шаҳар Акмал Икромов туманидаги “Пахтакор“ маҳалласи кексаларнинг Президентимиз Ислом Каримовга хати, айтиш мумкинки, республика жамоатчилигининг барча қатламлари кайфиятини, муносабатини ифодалади. У лоқайдликка, томошабин бўлиб туришга, бефарқликка қарши улкан зарба бўлди.

Амалий ишларга жадал киришилди. Бозорларда, савдода, тижоратнинг барча турларида, маиший объектларда, вилоят, туман, шаҳар, қишлоқ, маҳалла, корхона, муассаса, хуллас, пул муомаласи, аҳоли эҳтиёжини таъминлаш билан боғлиқ барча жабҳаларда кенг кўламли ишлар бошлаб юборилди. Нопок, олғир, юлғич, нафси ҳаккалак отган кимсаларнинг тинчи бузилди.

Бу ишларда республика прокуратураси органлари ҳам кескин тадбирларни амалга ошира бошлади. Давлатга, халққа, сиёсатга, қонунга беписанд қараётган, пулимиз қадрига тажовуз қилаётганларни тартибга солиш, қонуннинг ўткир тиғига дучор этиш борасида кураш бошланди.

29 июнь куни прокуратура ходимлари Тошкент шаҳар Чилонзор туманидаги “Кооператор“ ошхонасида уя қурган Г.Ройфе исмли шахс бошлиқ олғирларни 200 шиша арoқ билан қўлга туширди. Бу ерда ҳеч қандай ҳужжатсиз келтирилган ароқ бемалол пулланган. Зудлик билан жиноий иш қўзғатилиб, тергов бошлаб юборилди.

Олой бозорида жойлашган Юнусобод умумий овқатланиш акционерлик жамиятининг тижорат дўконида ҳам ғайриқонуний равишда келтирилган 140 шиша “Арман коньяги“ 45.000 сўм-купондан пулланаётгани аниқланиб, ўзбошимча нафс бандаларига нисбатан жиноий иш очилди. Энди уларнинг “тадбиркор“лигига чек қўйиладиган бўлди.

Шу бозордаги бир нечта дўконларда 50.000 минг сўм-купондан яшик-яшик ароқ ҳамда 25.000 сўм-купондан 1,5 литрлик сув ҳужжатсиз ва қоидага хилоф равишда сотилаётгани аниқланди. Бу товарлар мусодара қилиниб, тергов бошланди.

Шаҳарнинг турли жойларида юқоридаги каби юзлаб ғайриқонуний ҳолатлар аниқланди ва уларга қарши кескин қонуний чоралар кўрилаётир. Сирғали тумани умумий овқатлантириш корхонасига қарашли объектлардан бирида Г. Бариташвили деган шахс иш жойи бетайин Ш. Джоев, А.Кабатский каби шериклари билан кўп миқдорда мулкни ўзлаштириб юборгани етмагандек, Олмалиқ ва бошқа жойлардан қингир йўллар билан ҳужжатсиз келтирилган минглаб шиша пивонинг ҳар бирини 5.500 сўм-купондан пуллаб, чўнтагига ураётганида қўлга тушди. Уларнинг бундай жиноий ишлар билан анчадан буён шуғулланиб келаётгани, на тартиб, на қоида ва на қонунни эсларига ҳам келтирмай, фақат кўпроқ пул тўплашга қаратилган “фаолияти“ фош этилди. Энди қонун уларга маълум муддат “ўйлаб кўриш“ учун шароит яратиб бериши шубҳасиз...

Тошкент вилояти прокуратураси ходимлари турли объектларда назорат қандай амалга оширилаётганини текширишга киришди: давлат солиқ органлари ўз вазифасини қандай бажараётганини ўрганди. Натижа эса уларга ҳам қонуний “туртки“ кераклигини кўрсатди.

Солиқ идораларининг фақат Бекобод туманида 230 дан зиёд хўжалик юритиш объектларига “қўли ва кўзи етмагани“ аниқланди. Фаолияти ўрганилган субъектлар томонидан “ўғриланган“ маблағ эса 16 миллиондан зиёд сўм-купонни ташкил қилди. Бу ердаги бозорда ўтказилган бир кунлик текширувда 9 маротаба давлат солиқ қоидалари бузилиши ҳоллари фош этилиб, айбдорларга кескин чоралар кўрилди. Шуниси ачинарлики, ҳанузгача солиқ идораларининг вазифасини ички ишлар органлари бажаришига тўғри келмоқда. Туман маъмурий комиссиясидаги материаллардан 17 таси солиқ, 26 таси ички ишлар органларидан келиб тушгани фикримизнинг далилидир.

Бекобод бозорида ўзбошимча, босар-тусарини билмай, мўмай даромад топиб “кекириб“ юрган ўнлаб шахс ушланиб, тегишли қонуний жазога тортилди.

Бўстонлиқ тумани Ғазалкент шаҳар бозорида қишлоқ хўжалик маҳсулотлари, аҳоли кундалик эҳтиёжи моллари қўшни ҳудудлардагига нисбатан 1000-2000 сўм-купон қимматга сотилаётганига дуч келинди. Бу чайқовчиликдан ўзга нарса эмаслиги, бозор муносабатларини издан чиқарувчи ҳолат экани қайд этилиб, у билан атрофлича шуғулланишга киришилди. Бу ерда турли ичимликлар, озиқ-овқат, саноат моллари билан руҳсатсиз, солиқ тўламасдан савдо қилиш томир отгани аниқланди ва қонунбузарларнинг таноби тортилди. Айниқса, гўжа, айрон каби чанқоқбосди ичимликларни руҳсатсиз, солиқ тўламасдан, нархини ошириб пуллаётган кўплаб шахслар тартибга чақирилди.

Андижон вилояти прокуратураси ходимлари бошқа ҳуқуқни муҳофаза этувчи органлар билан ҳамкорликда кенг кўламли тадбирларни амалга оширмоқда. Избоскан туманида 1153 шиша пивони ғайриқонуний тарзда келтириб, ҳеч қандай руҳсатномасиз чайқов нархида сотиш билан шуғулланаётган Р.Аликулов ва Ш.Исмоилов деган кимсалар қўлга тушди ва қонуний жазога тортилди. Шу тумандаги Тулчи қишлоғида яшовчи А.Қодиров ва бошқа беш нафар “чаққон“ ароқ ва пиво билан чайқовчилик қилаётганда қўлга олинди. Уларнинг 10 миллион сўмлик ғайриқонуний мулки мусодара қилиниб, 5 миллион сўм-купондан ортиқ жарима ҳам ундириб олинди. Туман бозорида яна шундай пулкуварлардан 7 таси ушланди, 2 та савдо шахобчасида “ҳукмрон“лик қилаётган шахс жиловланди. Бошқа туманларда ҳам ана шундай тадбирлар амалга оширилди.

Бухоро шаҳрида гўшт билан савдо қилувчи Х.Баракаев ва У.Маҳмудов маҳсулот нархини осмонга чиқарибгина қолмай, тарози тошини ўйиб енгиллатгани, шу йўл билан “ҳам энидан, ҳам бўйидан“ уриб қолаётгани фош этилди. Бухоро туманидаги савдо дўкони “фаол“ларидан Н.Ашурова бир харидорнинг 4 минг сўм ҳақига хиёнат қилаётган пайтида ушланди. Уларга нисбатан жиноий иш қўзғатилиб, тергов бошлаб юборилди. Бухоро вилояти бозорларида, кўча-кўйда пулни беқадр қилишга “ҳисса қўшаётган“ юзлаб шахсларнинг қонун билан ҳисоблашишига тўғри келди.

Қашқадарё вилоятида ҳам салмоқли ишлар амалга оширилмоқда. Қарши шаҳар бозорида помидор билан олибсотарлик қилувчи Шойим Рўзиев деган кимса ушланиб, қонуний жазога тортилди. Китоб тумани Охунбобоев номидаги жамоа хўжалигида жойлашган савдо дўкони мудири Яраш Даминов эса давлат товарлари билан “пул ўйини“ қилиб, Н.Эргашев деган харидорнинг ярим миллион сўм-купонлик ҳақини уриб қолганида “сиртмоқ“қа тушди. Бундай мисолларга Қашқадарё вилоятининг деярли барча туманларида дуч келинди. Табиийки, пулкуварлар, нопок шахслар қонун тиғини татиб кўришгач, “оҳ-воҳ“та тушиб қолдилар...

Термиз шаҳри бозорида пиёз билан олибсотарлик қилувчи Омон Поёнов ушланиб, унинг жиноий иши терговга оширилди. Бу ерда Термиз шаҳар молия бўлими тафтишчиси Норбадал Дўстқулов деган шахс бозордагилардан шахсий манфаат учун таъмагирлик қилиб юрганида қўлга олинди. Сурхондарё вилояти прокуратураси органларининг пулимиз қадрини кўтариш борасидаги фаолияти кенгаймоқда.

Сирдарё вилоятида ҳам нафси ҳаккалак отган юзлаб шахс фош этилди. Сохта ҳужжат ясаб, Гулистон бозорида чайқовчиликни дўндираётган А.Каримов ва Ҳ.Исоқов ушланиб, уларнинг жинояти бўйича тергов бошлаб юборилди. Ҳавос туманидаги озиқ-овқат дўконлари мудирлари У.Жалилов, Э.Норқўзиевлар сотувга келтирилган ароқларни “шапка“си билан пуллаётганида ушланди.

Гулистон шаҳар бозорида Раҳмон Абдуллаев деган олибсотар деҳқонларни қўрқитиб, маҳсулотини арзон-гаровга олиб, сўнг қимматига сотмоқчи бўлганида тумшуғидан илинди. Бу ерда яна шундай “рекетёр“лардан бири — У.Абдуллаев деган шахс ҳам жиноят устида ушланиб, ҳибсга олинди.

Фарғона вилояти прокуратураси органлари ҳам истеъмол бозори, пул қадри учун курашни кучайтирмоқда. “Мунтазам равишда харидорлар ҳақидан уриб келган, товарларни яшираётган Қува туманилик дўкон мудирлари Шукрилла Холхўжаев ва Манзура Исмоилова бир неча миллион сўм-купон миқдоридаги ғайриқонуний топилган пул билан қўлга олинди. Уларга қарши жиноий иш очилди.

Хоразм вилояти прокуратураси ходимлари бир кунда неча юзлаб ғайриқонуний “пул ўйини“ни фош этди. Урганч шаҳридаги 2-дўкон мудири И.Сафоевнинг 23 миллион сўмлик ароқни яшириб, мўмайига пуллаётгани фош этилди, у ҳозир қонун олдида жавоб бермоқда. Бозорлардаги кўплаб олғир, ғаламислар жиловланди. Гурлан туманида Э.Худоёров, Хева туманида Э.Собиров деган дўкондорлар давлат молини кўп миқдорда яшириб, пинҳона пуллаётгани фош этилди. Бу нопок шахслар энди “кўзлари очилган“ини айтиб, тавба қилмоқда.

. Навоий вилояти прокуратураси ташаббуси билан ўтган бир ҳафта ичида 110 та кенг кўламли текшириш ўтказилиб, 137 та ғайриқонуний ҳолат юзага чиқарилди. Юзлаб нафс гадолари қонун тиғига дучор этилди.

Шуни таъкидлаш лозимки, прокуратура ходимлари амалга оширилаётган бундай чора-тадбирлар, баъзилар ўйлагандек, мавсумий эмас. Бу — мустақиллигимиз рамзи — миллий пулимиз қадри учун курашдир. Пул қадри — меҳнатимиз, турмушимиз қадридир. Кимки пулимизни қадрсизлантириш йўлида нопоклик, инсофсизлик қилар экан, нафс бандаларининг бу қилмиши миллат, мустақиллик, порлоқ келажагимиз ва ниҳоят, муқаддас ватанимиз олдидаги ҳиёнат, деб баҳоланмоғи лозим.

Сирожиддин МИРСАФОЕВ,
Ўзбекистон Республикаси бош прокурорининг биринчи ўринбосари,
Файзулла ҚИЛИЧЕВ,
Ўзбекистон Республикаси прокуратураси бўлим бошлиғи.
(ЎЗА).

• *Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 3 йиллиги олдидан*

МАФКУРАМИЗ САРЧАШМАЛАРИ ХУСУСИДА

Фитратнинг "тарих-бу истиқбол тарозуси" деган иборасида чуқур мазмун бор. А. Қодирий "мозийга қараб иш кўриш хайрлидир" деб бежиз айтмаган. Дарҳақиқат, тарих — нафақат инсон хотираси, у буюк сабоқ мактаби, мураббийдир. Юртимиз тарихига назар ташлар эканмиз, унда маънавиятга бой ўтмишимиз намоён бўлади, қадриятларнинг нақадар муҳимлиги ва бугунги кунда ўта зарурлигини англаймиз. Ана шундай соф чашмаларнинг айримлари хусусида икки оғиз сўз.

Аввало, табиатга муносабат ҳақида. Бундан уч минг йил илгариёқ юртимиз кишилари ўзларини табиатнинг бир меваси, фарзанди деб билганлар, яратган биатга бир умр таъзим қилганлар. 2700 йил муқаддам вужудга келган машҳур "Авеста" бунга ишончли далилдир. Ахир зардуштийлар ерга, сувга, қуёшга ва ҳавога сиғинганлар, ардоқлаганлар ва улар поклигини сақлашга ҳаракат қилганлар. Ўша пайтлардаги ватан тупроғини кўзга сурганлар, сувни ифлос қилиш гуноҳ ҳисобланган. У даврларда аждодларимиз "экология" сўзини эшитмаган бўлсалар ҳам, табиат мазмунини ва қудратини қалбан яхши тушунганлар. Афсуски, XX асрга келиб кўп одамлар табиат қонунларини, унинг мувозанатларини унутиб қўйдилар. Мичурин фикрини бир тарафлама англадилар. Шу боисдан ҳам бугунги кунда табиат одамлардан ўч олишга мажбур бўлмоқда.

Юртимиз тарихий обидаларини дунёдаги машҳур кишилардан тортиб минг-минг сайёдлар келиб кўрмоқда, ўтмишдаги меъмору-наққош, бинокору заргар, бошқа ҳунармандлар маҳоратига, санъатига тасаннолар айтмоқда. Ватандош олиму уламолар, фозилларнинг фан, техника турли соҳаларидаги, хусусан, тиббиёт, математика, фалакиёт ва бошқа соҳалардаги ажойиб кашфиётлари ва тадқиқотларини жаҳон тан олган. Буларнинг заминида бетиним меҳнат, қанчадан-қанча машаққатларни енгиш ётади.

Тарих далолат берадики, юртимизга бостириб келган аҳмонийларга, юнон-македонларга қарши сабот-матонат билан курашган Тўмарис, Широқ, Спитамен каби жасур, тадбиркор ватанпарварлар етишиб чиққан (Широқ Иван Сусаниндан 21 аср аввал бу устамонликни ўйлаб топган экан). Халқимиз бошқа юртлардан келган босқинчиларга, уларнинг зулмига қарши доимо курашиб келган. Бунга Муқанна, Жалолиддин Мангуберди, Темур Малик, Маҳмуд Торобий, Дукчи Эшон каби фидойилар ёрқин мисолдир. Демак, ватанпарварлик, фидойилик халқимиз қонида азалдан мавжуд.

Қадим замонлардаёқ юртимизда дин эркинлиги мавжуд бўлган. Оташпарастлар билан бир қаторда буддалар, монийлар, бошқа мазхабга мансублар иноқликда яшаган. Демак, милоддан олдинги даврларда ҳам одамлар онгида табиий демократия, тенглик, одиллик, эркинлик ғоялари ҳукм сурган. VIII—IX асрдан бошлаб аждодларимиз исломни тан олди. Масаланинг эътиборга молик тарафи шундаки, Муҳаммад пайғамбар ислом динини шакллантирар экан, ундан олдинги мазхаб, эътиқодларнинг кўп маъқул тарафларини мусулмончиликка сингдиради ва шу боисдан ислом кўп жиҳатдан афзалликка эга бўлади.

Қадимшунослар ашёвий далиллар билан исбот қиладиларки, юртимизда 2300 йил аввал давлат пайдо бўлган. Давлатчилигимиз қадимий Сўғдиёна, Қангли, Давон даврларида шаклланиб, сомонийлар ва хоразмшоҳлар, Темур ва темурийлар даврида такомиллашади. Ватандошларимиз Форобий, Беруний, Ибн Сино, Низом ул-Мулк, Навоий, Улуғбек, Бобур, Нодирабегимларнинг одил жамият ҳақидаги доно фикр-мулоҳазалари, Амир Темур тузуклари эндиликда Ўзбекистон қаддини кўтариб олишида, унинг тўлақонли ҳуқуқий давлатга айланишида катта мадад бўлмоғи лозим.

Ватанимиз тарихи гувоҳлик берадики, халқимиз доимо ориятли бўлган. Демак, ўтмишимиздан мағрурланиб, бугунги истиқлолнинг қадрига етмак табиий ҳолдир. Шу билан бирга орият Ватанимиз равнақи учун жонкуяр бўлишни тақозо қилади. Ислом Каримов айтганидек "элим деб, юртим деб ёниб яшамоқ керак". Фикримча, бу даъватнинг маъноси жуда кенг ва чуқур. Ҳақиқий миллий истиқлолга эришмоқ учун юртимиз тараққиётига, унинг камолотига ҳар бир ватандош ўз ҳиссасини қўшмоғи керак. Бу жараёнда илму-фанга таяниб, компьютер тилини билиб, илғор мамлакатлар тажрибасини инобатга олиб, масъулиятни тўла англаган ҳолда фидойи бўлиб ишламоқ зарур.

Ва, ниҳоят, яна бир мулоҳаза. Маълумки, юртимиз тарихи жонкуяр олимларимиз туфайли қайта тикланмоқда, тарихий китоблар, рисолалар, мақолалар чоп этилмоқда, дарсликлар яратилмоқда. Холис тарихимиз мактабларда, олий ва махсус ўрта ўқув юртларида ўрганилмоқда. Лекин, ўрта ёшдаги ватандошларимиз беғараз битилган ўз тарихидан бебахра бўлган, яъни Ўзбекистон тарихи шўролар даврида бир тарафлама ёритилди, уни холис ўрганишга имкон деярли йўқ эди, мактаб ва институтларда бунга ажратилган соатлар камайиб борарди ва кўпчилик ўқув юртларида умуман ўқитилмасди. Шу боисдан ўрта ёшдаги ватандошлар юртимиз асл тарихини кам билади. Агар хизмат жойларида ишдан сўнг ҳафтада бир-икки соатдан ўтмишимизга оид қизиқарли суҳбатлар ташкил қилинса, тарих ўқитувчилари эса бу машғулотларни олиб борса кўп савобли иш бўлар эди, деб ўйлайман.

А. АБДУНАБИЕВ,
профессор.

КУНИГА 200 ТОННАДАН

Оҳакнинг қимматли қурилиш материали экани кўпчиликка маълум. Уни халқ хўжалигининг турли соҳаларида кўплаб ишлатилади. Айниқса, қурилишда кенг фойдаланилади. Айни вақтда пўлатни эритишда ҳам, тайёр эритмани қуйишда ҳам жуда асқотади. Шунинг учун ҳам Ўзбекистон металлургия заводида 30 га яқин цехлар қаторида охак бўлинмаси ҳам ишлаб турибди. Бу ерда ишлаб чиқарилаётган бундай маҳсулот корхонанинг кўпчилик цехларида фойдаланиляпти.

— Зиммамиздаги вазифа масъулиятли ва айни вақтда шарафлидир. Чунки металлургия ишлаб чиқаришининг бир маромда бориши кўп жиҳатдан бизнинг меҳнатимизга ҳам боғлиқ. Зарур бўлган охакни ўз вақтида ва етарли етказиб берсак, барча пўлат эритиш жараёнлар узлуксиз давом этаверади, — дейди биз билан суҳбатда цех бошлиғи Зокиржон Мадмаров. Ҳозирги вақтда цехимизда ҳар куни 200 тоннага етказиб махсулот тайёрланмоқда. Бу завод эхтиёжи учун зарур бўладиган ҳажмдан анча кўпдир. Шу сабабли ортиқчасини четга сотмоқдамиз. Биз тайёрлаётган оҳакни "Ўзметаллургқурилиш" тресги, Бекобод монтаж бошқармаси, шаҳар ва Бекобод туманидаги қатор йирик қурилиш ташкилотлари ҳамда давлат ва жамоа хўжаликлари ҳам харид қилмоқдалар. Биз уларнинг буюртмаларини вақтида бажаришга ҳаракат қиляпмиз. Шу сабабли мижозларимиз сафи тобора кенгаймоқда. Шу йилнинг ўзида улар бир нечага кўпайди.

Цех жамоаси барча буюртмаларни вақтида бажармоқда. Мавжуд иккита печнинг туну кун бир маромда ишлашига эришиш туфайли шундай натижаларни қўлга киритмоқда. Айни вақтда технология жараёнлари тўхтовсиз такомиллаштириляпти. Илғор иш усулларини қўлланишга катта эътибор бериляпти. Ишчи-хизматчиларнинг малакаси мунтазам ошириб борилмоқда.

Ҳозирги бозор иқтисодиётига ўтиш шароитида бу жамоа ҳам қатор қийинчиликларга дуч келмоқда. Тадбиркорлик туфайли уларни бартараф этишга эришмоқда. Айниқса, хом ашё ва материалларни етказиб беришдаги узилишлар, жамоани

Тадбиркорлик — давр талаби

қийин аҳволга солиб қўйган эди. Чунки уларнинг кўпчилиги Қозогистон, Россия ва бошқа собиқ қардош республикалардан келтириларди. Иқтисодий алоқаларнинг узилиши, турдош корхоналар ўртасидаги ҳамкорликнинг бузилиши натижасида ишлаб чиқариш учун зарур бўлган хом ашёларни келтириш жуда мушкул бўлиб қолди. Лекин ишчи-хизматчилар қўл қовуштириб ўтирмадилар. Имкон қидиришди, тинмай изланишди. Натижада янги шерикларни топишга муваффақ бўлишди. Шу туфайли қатор муаммолар муваффақиятли ҳал этилди.

Масалан, илгари оҳак тоши фақат Қозоғистондан келтирилар эди. Эндиликда эса бундай хом-ашё Жиззахдан олинмоқда. Собиқ иттифоқ вақтида Жиззахда шундай хом ашё борлиги маълум эди, албатта. Бироқ ўша вақтдаги таркиб топган тузим, тартиб корхона жамоасини бундай хом ашёни фақат Қозоғистондан келтиришга мажбур қилиб қўйган эди. Мустақиллик шарофати туфайли унинг мамлакатимизнинг ўзидан олиниши ҳар томонлама фойдали бўлмоқда. Ташиб келтириш учун харажатлар кескин камайди. Бу ўз навбатида хом ашё ва маҳсулот таннархини камайишига олиб келмоқда.

Оҳакни пишириш учун кокс (писта кўмир) кўп ишлатиларди. Бундай ёқилғи илгари Ўзбекистонда умуман тайёрланмасди. Шунинг учун уни Россиядан олиб келишга мажбур бўлардик. Технологиямиз шунга мослашганди. Корхона мутахассисларининг изланиши натижасида унинг ўрнига Сурхоидарёнинг Шарғун конидан қазиб чиқарилаётган кўмирни ишлатиш йўлга қўйилди. Бу ҳам ўз навбатида катта иқтисодий фойда бермоқда. Алюминий кукунини эса ангренликлар етказиб беришяпти. Кварцит, магнизит муаммолари ҳам шундай ҳал қилинмоқда. Бундай хом ашёларни ҳам республикамизнинг ўзидан топиш мумкин бўляпти.

Шундай тадбирлар туфайли ишлаб чиқариш жараёни тўхтовсиз давом этмоқда. Албатта бунда ишчи-хизматчиларнинг ҳам муносиб ҳиссалари бор. Ўз меҳнатига виждонан муносабатда бўладиган, касбини ардоқлайдиган оҳак пиширувчилар эса кўпчиликни ташкил этади. Бригада бошлиқларидан П. Қўшмуродов, Р. Жумаев, оҳак куйдирувчилардан А. Турсунқулов, Э. Кожушко, кўприк крани машинистлари А. Абдуллаев, С. Мансуров, Б. Абдужалиловлар шулар жумласидандир. Улар маҳсулот ҳажми ва сифатининг тўхтовсиз ошишига эришмоқдалар.

Ҳозирги вақтда металлургия заводи анча дуруст ишлаётган экан, бунда оҳак ишлаб чиқарувчиларнинг ҳам муносиб ҳиссалари бор. Айни вақтда бу кичик жамоа вилоятимиздаги қатор қурилиш ташкилотлари оғирини енгил қилмоқда. Шунинг учун ҳам уларнинг меҳнатларига доим омад ёр бўлишига тилакдошмиз.

Т. УСМОНОВ.
Ўзбекистон металлургия заводи.

Устозни хотирлаб

ЯҚИНДА Абдулла Қодирий номидаги Тошкент маданият олийгоҳида беназир санъаткор, марҳум Комилжон Отаниёзов хотирасига бағишлаб театрлаштирилган кеча бўлиб ўтди. Унда олийгоҳ раҳбарияти, ўқитувчилар ҳамда ёш истеъдод соҳиблари қатнашдилар.

Кечада ўз устозлари изидан бораётган Ғ. Мелиқулов, Э. Жуманиёзов, У. Азимов ва М. Юнусовалар Комилжон Отаниёзов айтган қўшиқлардан ижро этиб, унинг руҳини шод этдилар. Хоразмдек санъаткор халқнинг сержило рақсларини намойиш этишда саҳналаштирувчи Ш. Ботировнинг ҳиссаси бениҳоя катта бўлди.

Айниқса, Ферузбек Норматовнинг Комилжон Отаниёзов образини маромига етказиб ижро этиши йиғилганларда катта таассурот қолдирди. Шунингдек, тадбир ташкилотчиларидан, оммавий байрамлар режиссёрлик бўлимининг 4-курс толиби Шавкат Иброҳимов ана шундай кечаларни тез-тез уюштириб туриш ва бу ёш авлодда миллий мусиқага бўлган ҳавасни ривожлантиришда жуда катта рол ўйнашини таъкидлаб ўтди.

Ш. ТОШПЎЛАТОВ.

Муомалада гап кўп

Ҳар бир инсон ёшлигиданоқ бир касбга меҳр қўяди. Кимдир ўз мақсадига эришади, кимдир қийинчиликларга дош беролмайди. Татьяна Файзуллина орзусига эришиш ниятида Тошкент тиббиёт олийгоҳининг тиш шифокорлари куллиётига ўқишга кирди. Олийгоҳнинг етук мутахассисларидан О.Исомитдинов, Ш.Абдуллаев, О.Зуфаров ва бошқа устозларининг берган сабоқларини мароқ билан тинглаб, улардан касби сир-асрорини мукаммал ўрганди.

— Мен деб эслайди Татьяна Асқаровна, — олийгоҳдан олган билимимни Чирчиқдаги 1-стомотологик шифохонада синаб кўрдим. Бахтимга шифокор Тамара Фёдоровна раҳбарлик қилди. Мен ундан касбга хос ноёб фазилат-беморлар билан қандай муомалада бўлиш кераклигини ўргандим.

1991 йилнинг сентябрида Тошкент шаҳар соғлиқни сақлаш бош бошқармаси Татъяна Асқаровнани Сирғали туманидаги соғлиқни сақлаш бўлимининг 6-сонли тиш даволаш шифохонасига ишга юборди.

Устозлари ўгитига амал қилган Т. Файзуллина ўзининг ширин муомаласи билан беморларнинг кўнглини кўтаришга ҳаракат қилди. Натижада бу фазилати билан беморлар, шунингдек ҳамкасблари ўртасида юксак ҳурмат қозонди.

Ҳа, муомалада гап кўп. Гарчи ҳар бир мутахассис ўз ишини ҳар қанча яхши билмасин, одамлар билан муомала қилишни билмаса у ҳеч қачон ҳурмат қозона олмайди.

Шуҳрат МУРОДОВ.

• *Қадрият*

Ички ишлар бўлимида учрашув

Республика маънавий маданият тарғибот марказининг маънавий қадриятларни тиклаш, улуғ аждодларимизнинг бой илмий меросини ўрганиш ва уларни халққа қайтариш борасидаги қатор ишлари халқимиз томонидан хайрихоҳлик билан кутиб олинмоқда. Айниқса, Хўжа Аҳмад Яссавий, Хўжа Баҳоуддин Нақшбанд, Хўжа Аҳрор Валий, Занги ота ва бошқа кўплаб буюк сиймоларнинг ҳаёти ва фаолиятига бағишлаб ўтказилган тадбирлар омма ўртасида жуда катта қизиқиш уйғотди. Эътиборли жиҳати шундаки, кенг жамоатчилик ўртасида бундай хайрли ҳаракатларни қўллаб-қувватлаб, янги ташаббуслар билан чиқарилаётган маънавият жонкуярлари кўпайиб бормоқда.

Яқинда Зангиота тумани ички ишлар бўлими жамоаси ўтмиш қадриятларимиз ҳақида суҳбатлашиш ва Занги ота ҳаёти билан чуқурроқ танишиш мақсадида бир гуруҳ олимларни ўз давраларига таклиф этдилар.

Учрашувга туман жамоатчилик вакиллари ва маҳалла қариялари ҳам ташриф буюришди. Фалсафа фанлари доктори, профессор Турғунбой Саксонов, ёш тадқиқотчи Неъмат Жабборов, маънавий маданият тарғибот маркази ходими Баҳром Тожибоев ва бошқалар Занги ота шахси тўғрисида жуда қизиқарли суҳбат қилдилар. Уларнинг ҳозирги кундаги маънавий маданият муаммолари хусусидаги фикрлари ҳам йиғилганларда катта таассурот қолдирди.

Тўкин дастурхон атрофида бўлиб ўтган бу учрашувда ўзининг мумтоз қўшиқлари билан иштирок этган ҳофиз Шавкат Расулов даврага янада файз киритди. Меҳмонларга ош тортилди, қариялар Занги ота руҳини ёд этиб, қуръон тиловат қилдилар. Учрашув сўнгида туман ички ишлар бўлими бошлиғи, милиция майори Баҳодир Ҳолматов билан суҳбатлашдик.

— Мустақилликни мустаҳкамлаш ва уни келгуси авлодлар учун сақлаб қолиш осон иш эмас, — дейди. Б. Ҳолматов. — Бунинг учун ҳар бир кишида энг аввало ватанга муҳаббат туйғуси шаклланган бўлмоғи керак. Қолаверса, 60-йиллар мафкураси билан чирмаб ташланган онгимизни тезроқ ўзгартиришимиз зарур. Бу эса айнан маънавиятдан, маънавий қадриятларни тиклаш ва ўтмишни англашдан бошланади. Биз бугунги учрашувни шунинг учун ҳам ташкил этдик. Ўйлайманки, бу нарса барча қатнашчиларга маъқул бўлди. Ўз-ўзидан англашилмоқдаки, маънавияти бой бўлган одам ҳеч қачон жиноятга қўл урмайди. Бироқ жиноятга қарши курашувчи милиция ходимлари ҳам маънавий етук бўлсалар нур устига аъло нур. Бундай тадбирлар жиноятларнинг олдини олишдаги фаолиятимизда ёрдам бериши шубҳасиз.

Шу ўринда бир мулоҳаза. Туманларда ички ишлар бўлимлари томонидан жиноятчиликка қарши кураш ва унинг олдини олиш борасида кўпгина ишлар амалга оширилмоқда. Аммо бевосита ички ишлар ходимларининг ўзларини миллий қадриятларимиз руҳида қайта тарбиялаш, уларнинг маънавий дунёсини бойитиш борасидаги уринишлар ҳали ҳавас қиларли даражада эмас. Ана шу жиҳатдан олиб қараганда Зангиота тумани ички ишлар бўлимида бошланган хайрли қадам қўллаб-қувватлашга арзигуликдир. Зеро, ҳозирги кунда юксак маънавиятлилик ҳар бир касбда зарурий эҳтиёждир.

З.ЭРАЛИЕВА,
М.ОБИДОВА.

АТАМАЛАРНИ ЎЗ ЎРНИДА ҚЎЛЛАЙЛИК

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги атамашунослик қўмитаси атамаларни тартибга солиш, русча-байналмилал ўзлашмаларга ўзбекча муқобиллар танлаш, давлат тили ҳақидаги қонун ижросини ўрганиш, тасдиқланган атамаларни қўллашни назорат қилиш бўйича иш олиб бормоқда. Мазкур қўмита раисининг ўринбосари Ҳабибулла Бектемиров ЎЗА мухбирига қуйидагиларни гапириб берди:

— Ўзбек тилига давлат тили мақоми берилгач, тилимизга эътибор кучайди. Тилимизда ишлатиб келинаётган атамаларнинг маълум қисмини ўзлашма сўзлар ташкил қилади. Ўзбек тилига давлат тили мақомининг берилиши хорижий атамаларга ҳам янгича муносабатда бўлиш, мумкин қадар ўзекча муқобилларини топиб қўллаш, тилимиздаги анъаналарни тиклашга даъват этади. Бироқ, бу борада ҳозирча айрим чигалликлар пайдо бўлиб турибди. Шуларни ҳисобга олиб қўмитамизда барча фанлар бўйича бўлимлар ташкил этганмиз. Ўтган йили кўпгина муҳокамалардан сўнг талай соҳалар, яъни математика, биология, кимё, ботаника, тилшунослик ва ҳарбий атамаларнинг қисқача русча-ўзбекча луғатларини нашрдан чиқариб, кенг жамоатчилик ҳукмига ҳавола этдик. Бу атамалар расмий ҳужжатлар, иш қоғозлари, муҳрлар ва дарсликларда айнан қўлланиши лозим. Лекин уларнинг синонимлари бадиий, публицистик, илмий-оммабоп адабиётларда тилимиз бойлиги сифатида ишлатилаверади.

Бироқ, мазкур тасдиқланган атамалар телекўрсатув ва радиоэшиттиришларда, газета ва журналларда, ўқув нашрларида ҳамон турлича қўлланилмоқда. Шуни ҳисобига олиб, бу йил иш юритиш, геология ва ижтимоий-сиёсий атамаларнинг русча-ўзбекча қисқача луғатини нашрдан чиқардик. Мазкур луғатлар ҳозирча нисбатан кичик ҳажмда, лекин келажакда уларни янада кенгайтириш, чуқурлаштириш ниятидамиз.

Ижтимоий-сиёсий атамаларнинг русча-ўзбекча қисқача луғати сиёсий-иқтисодий ва маданий алоқаларда ишлатиладиган атамаларни ўз ичига олган. Иш юритиш атамаларининг русча-ўзбекча қисқача луғати ташкилотлар, муассасалар ва корхоналарда иш юритиш билан шуғулланувчи ходимларга мўлжалланган. Геология атамаларининг луғати олий ўқув юртлари ва техникумларнинг геология фани бўйича таълим олаётган талабаларига, илмий ходимларига, шу соҳа мутахассисларига мўлжалланган.

Умуман, атамаларнинг қўлланиши, алмашиниши, янгидан яратилиши ёки бошқа тиллардан қабул қилинишида миллий тилнинг ҳозирги тараққиёт даражаси, ўзига хос хусусиятлари, қонун-қоидалари, ифода ва талаффуз қонуниятлари ҳисобга олиниши лозим. Шунинг учун бу ишда шошма-шошарликка йўл қўйиб бўлмайди.

Гап мустақил республикамиз давлат тилининг истиқболи тўғрисида борар экан, давр талаблари асосида иш кўришимиз ва она тилимизга оид қадриятларимизни тиклаш йўлида мавжуд муаммоларни бартараф этишга барчамиз бурчлимиз.

М. ОЛИМҚУЛОВА.

• *Шифокорлар ҳақида ҳикоялар*

ОЛТИН ОЛМА, ДУО ОЛ

Шифокор Абдушукур Расуловни болалигидан танийман. Уни мактабдошлари талабалик йилларидаёқ "бизнинг дўхтир" дейишарди. Бир куни оқшомда Абдушукурлар хонадонига машҳур шифокор, профессор Зиёдбек Долимов (охиратлари обод бўлсин) кириб келди. У жиянини ўрта мактаб шаҳодатномасини олгани билан самимий табриклади.

— Хўш, йигит, сени қайси олийгоҳ чорлаяпти?

— ТошМИ. Сизга шогирд тушаман, тоғажон.

Абдушукурдаги бу беназир ихлосни зимдан сезиб юрган Зиёдбек ака уни бағрига босаркан, Долимовлар сулоласи яна бир шифокор билан бойишидан қувониб қўйди.

Талабалик йиллари ортда қолди. Дилкаш, шоир табиат А. Расуловнинг эзгу орзуси эл-юртда обрў қозонган ўз авлодлари, тиббиёт фанлари докторлари Зиёд ва Султон Долимовлар, Ўзбекистоида хизмат кўрсатган шифокор Фотима Долимовалар анъанасини, йўлини давом эттириш, одамлар соғлиғини асраш, беморларни дард-андуҳлардан ҳалос этиш эди. Абдушукур ака шундай ёруғ ният билан ҳаёт пиллапояларига қадам қўйди.

Ширинсўзлик ва меҳрибонлик шифокорнинг даволаш усулларидан биридир, деган экан буюк олим Абу Али ибн Сино. Олийгоҳнинг даволаш куллиётини аъло баҳолар билан битирган йигит кейинги ўз фаолиятида алломанинг тиббиёт жабҳасидаги оламшумул дурдоналарини ўрганиш ва ҳаётда синаб кўриш режалари билан яшади. Севимли устозлари бу хайрли ишда унга мададкор бўлишди. Шогирд даволаш бўлими ординатори, илмий ходими, катта илмий ходим, бўлим бошлиғи сингари камолот пиллапояларидан юқорига кўтарилди.

1984 йил Абдушукур ака ҳаётида бир умрга муҳрланиб қолди. Долимовлар қавмида яна бир фан номзоди етишиб чиқди. Ўша мактабдорлик давридаги "Бизнинг дўхтир" "Юрак-қонтомир ва қанд касалликларига йод гидроаэроинизациянинг таъсири" мавзуида илмий даражани ҳимоя қилди.

Дарё сувини баҳор тоширар, инсон қадрини меҳнат оширар,дейишади. Ўзбекистон жумҳурияти Соғлиқни сақлаш вазирлигига қарашли Н. Семашко номидаги саломатликни тиклаш ва физиотерапия илмий-тадқиқот илмгоҳида халқ соғлиғи фидойиларини кўплаб учратасиз. Олийгоҳ директорининг илмий ишлар бўйича ўринбосари, тиббиёт фанлари номзоди Шуҳрат Раҳимов етакчилик қилаётган юрак-қонтомир касалликлари бўлими шифокорларининг ҳайрли ишлари, хушмуомалалиги элга овоза бўлган.

... Катта илмий ходим, тиббиёт фанлари номзоди Абдушукур Расулов чорак асрдан зиёд умрини шу юрак-қонтомир касалликлари бўлимида ўтказди. Юзлаб, минглаб беморлар раҳматини, кексаларнинг оқ фотиҳасини олди.

- Келганимда қон босимим ниҳоятда юқори эди, деб дастхат қолдирибди Тошкент туманидаги М. Фозилов номли жамоа хўжалиги аъзоси Б. Ҳамдамова.

— Абдушукур акани сеҳргарга ўхшатдим. Мен билан суҳбатлари чоғида қон босимим тушиб қолганини ўзим ҳам сезмапман, бош оғриғим қолиб, кўзларим равшан кўра бошлади. Шунақа дўхтирларимиз илоҳим кўпаяверсин.

— Юрагим фаолиятида аритмия-касаллиги борлиги ҳақида ташхис қўйишди. Абдушукур аканинг маслаҳатига кўра лазер билан даволаш усули қўлланилди. Худога шукур, соғлиғим яхши. Халоскорларимдан бир умр миннатдорман, — деб ёзибди Хоразм вилоятининг Хонқа туманидан келиб даволанган О. Ҳақназарова... Бундай ташаккурномалар жуда кўп.

Бу шифо масканига мустақил республикамизнинг турли чеккаларидан даволанишга келишади. Ҳозир бўлим ёш ва изланувчан тиббий-мутахассислардан таркиб топган бўлиб, унда бир йўла 60 бемор даволанади. Масалан, Насима Қаюмова "Юракнинг қон билан таъминланишида кислород тақчиллиги натижасида келиб чиқадиган касалликларни электрофарез йўли билан даволаш усули" илмий мавзусида самарали ишлаб, тиббиёт фанлари намзоди илмий даражасини олди. Даволовчи Бернора Эргашева "Инфарктдан кейин (6 ойдан 1

йилгача) касалликларга электрофарез Гипореннинг таъсири" мавзуси устида изланиб, ҳозир тиббиётнинг яна бир сирини ошкор этиш бўсағасида. Шунингдек, Динора Файзиева, Гулнора Ориповалар ҳам ўз билим ва малакаларини ошириш борасида ижодий изланмоқдалар. Адушукур ака эса ана шу иқтидорли ёшларга доим раҳнамо, яқин маслаҳатгўй.

Чуқур билим эгаси, журъаткор олим Абдушукур Мажидович машҳур алломалар илмий назариялари асосида тиббиётнинг ҳали ошкор бўлмаган сирларини очиш йўлида тинмай иш олиб бормоқда. Ҳозир шифохонада унинг илмий тадқиқотлари асосида даволаш ишлари олиб борилмоқда, талабалар ундан қўлланма сифатида фойдаланмоқдалар." Даволовчи шифокорлар Ҳайрихон Алимова, Лаълихон Ваҳобова, Луиза Юнусметовалар ҳам камолотга эришувларида ўз устозлари Абдушукур акадан беҳад миннатдорлар.

Собир Раҳимов туманидаги "Мирзо Ғолиб" маҳалла аҳли Абдушукур акадек халоскор ва садоқатли инсон билан ёнма-ён истиқомат қилаётганидан беҳад хурсанд. Яқинда маҳалла кексалари Эргаш ота, Исҳоқ ота, Карим ота, Риҳсихон аялар шифокорлар хонадонида бўлишиб, уларни узоқ дуо қилишди.

Кексалар дуоси ижобат бўлсин, Абдушукур ака!

Ф. АБДУРАҲИМОВ.

***

СУРАТЛАРДА: Абдушукур Расулов шифокор Гулнорахон Орипова билан бирга бемор аҳволини назорат қилмоқда. Илмгоҳ директорининг ўринбосари Шуҳрат Раҳимов ва катта ҳамшира Насибахон Носировалар касалии лазер нури билан даволамоқдалар.

Н. МАҲМУТОВ олган суратлар.

Футбол бўйича жаҳон биринчилиги

World Cup USA 94

БРАЗИЛИЯМИ Ё ИТАЛИЯ?

Ярим финал ўйинларининг натижаси маълум: Италия — Болгария — 2:1; Бразилия — Швеция — 1:0.

Ойнаи жаҳон экрани қаршисида ўтирган кишилар биринчи ярим финалнинг ҳаяжонли учрашувини, биринчи бўлимда киритилган учала тўпни ўз кўзлари билан кўришди. Иккинчи бўлимда ўйин ҳаками италияликлар жарима майдонида қўл билан ўйнаганликлари учун ўн бир метрлик жарима тўпи белгиланганида эҳтимол болгарияликлар энг олий мукофот учун курашни давом эттирган бўлардилар. Қандай бўлмасин, машҳур башоратчи Ванга адашмади: финалда "Б" ҳарфли команда (Бразилия) ўйнайдиган бўлди.

Бразилия ҳам, Италия ҳам уч карра жаҳон чемпиони унвонини қўлга киритишган. 1970 уларнинг финалдаги ўйинида бразилияликлар 4:1 ҳисобида ғолиб келишганди. Энди натижа қайси томон фойдасига ҳал бўларкин? Ким 4 карра чемпион номини оларкин? Якшанба куни Американинг Пасаден шаҳрида чемпионатнинг сўнгги 52-ўйини — ҳал қилувчи "жанг" бўлади.

Раҳмат, меҳрибонлар!

Инсон бошига етган соғлиқнинг қадрига етади. Мен ҳам тўсатдан бетоб бўлиб қолдим. Мени 1-сонли шаҳар касалхонасига олиб келишганида аҳволим жуда оғир эди. Бир ҳафта деганда ўзимга келдим. Тепамда меҳридаре шифокорлару, ҳамширалар парвона бўлишди. Реанимация бўлими мудири Маъмура Саидова, шифокорлардан Маргуба Иноғомова, Умаржон Олимов, Замира Умаровалар билим ва тажрибаларини, меҳрларини мендан дариғ тутишмади. Оилам кучогига қайтар эканман, дунёда касбига содиқ, инсонпарвар шифокорлар борлигига шукроналар айтдим. Биз оиламиз номидан шу бўлим шифокорларига соғлиқ тилаб, миннатдорчилик билдирамиз.

УМРИХОН АБДУМАЖИДОВА,
кекса ўқитувчи.

Дала йўлларида.

Р. АЛЬБЕКОВ сурат лавҳаси.

ҲАР ТЎҒРИДА

ТЎҚҚИЗТА ЮРАКЛИ...

Днепропетровскдаги 29-ўрта мактаб ошхонаси пазандалари сўйилган хўрозда тўққизта юрак ва учта жигар борлигини кўриб, ҳайратда қолдилар. Шуниси ҳам таажжубланарлики, бу аъзоларнинг ҳаммаси меёрда ривожланган эди, баравар эди. Ошпазлар бу ғайритабиий воқеани изоҳлаш учун сўйилган хўрозни Днепропетровск тиббиёт институтига олиб бордилар. Олимлар бундай воқеа ҳали бирор марта ҳам қайд қилинмаганлигини таъкидладилар. Инсонлар ёки жониворларда кўпи билан иккитадан юрак бўлганлиги тиббиётга маълум. Бироқ бундай аъзолар ривожланишида анча орқада қолади, ҳатто яшай олмайди ҳам. Чунки аъзоларнинг бири иккинчисига халақит беради. Новомосковск паррандачилик комбинатида етиштирилган бу хўрознинг барча юраги нормал ишлаган.

ОВРУПОДА ЯГОНА

Шпицберган оролининг Пирамида шаҳарчасида Россияда, балки Еврупода шундай ягона шахта борки, унда кўмир ер остидан қазиб юқорига чиқарилмайди, балки тоғдан қазиб олиниб пастга туширилади. Шахтерлар ёқилғини қазиб олиш учун махсус вагонда 400 метр баландликка кўтариладилар. Бу ердаги тоғ кўмир қатламларидан ташкил топган. Шунинг учун ёқилғи юқоридан пастга қараб қатламақатлам қазиб олинади. Қатламларнинг қалинлиги эса ҳар хил — қалин ва юпқа, бир текисда ва эгри-бугри жойлашган.

ЎРНИНИ БОСАДИ

Янги Гвинея яқинида жойлашган айрим Тробриан оролларида ҳеч қаерда учрамайдиган бир ажойиб одат бор.

Агар хотин киши оролнинг бошқа бурчагида яшовчи ўз қариндош-уруғлариникига боришни истаса ўз тенгдошларидан бирини эри ёнида ўз ўрнида қолдириб кетади. Унга хотиннинг барча вазифаларини бажариш мажбурияти юкланади. Қонуний хотин қайтиб келганидан кейин ўринбосари бу уйни тарк этади. Бунда у бошига қуриган лойдан чамбарак кийиб олади, бу у бекорга меҳнат қилмаганлигини кўрсатувчи аломатдир.

Муҳаррир
Н. НАСИМОВ

ЭЪЛОН

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ (Ангрен шаҳри) да 1994—95 ўқув йили учун кундузги бўлимга қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ҲУЖЖАТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА.

Ўқиш ўзбек тилида:

1. Ўзбек тили ва адабиёти. Қўшимча эски ўзбек ёзуви.
2. Педагогика ва бошланғич таълим услубияти. Қўшимча психология.
3. Педагогика ва бошланғич таълим услубияти. Қўшимча тасвирий санъат.
4. Математика. Қўшимча физика.
5. Математика. Қўшимча информатика.
6. Химия. Қўшимча биология.
7. География. Қўшимча биология.
8. Жисмоний тарбия. Қўшимча биология.
9. Тарих. Қўшимча ҳуқуқий билимлар асослари.
10. Меҳнат. Қўшимча қишлоқ хўжалигини механизациялаш асослари.

Ўқиш рус тилида:

1. Педагогика ва бошланғич таълим услубияти. Қўшимча мусиқа.
2. Математика. Қўшимча информатика.
3. Рус тили ва адабиёти. Қўшимча чет тили.
4. Рус тили ва адабиёти (миллий мактаблар учун).

Ўқиш тожик тилида:

1. Педагогика ва бошланғич таълим услубияти. Қўшимча тасвирий санъат.

Педагогика ва бошланғич таълим услубияти ва тасвирий санъат (тожик гуруҳи) мутахассислигига ҳужжат топширганлар имтиҳон топшириш йўли билан, шунингдек, "Жисмоний тарбия" мутахассислигига ҳужжат топширганлар асосий мутахассисликлар бўйича ижодий имтиҳон топширадилар. Қолган барча мутахассисликлар бўйича абитуриентлар "ТЕСТ" синовлари орқали қабул қилинади.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар:

1. Ректор номига ариза
2. Ўрта маълумоти ҳақида ҳужжат (асл нусхаси)
3. 086/V андозали тиббий маълумот.
4. 6 дона 3х4 ҳажмдаги сурат.

Аризалар 1 июлдан 25 июлгача қабул қилинади. Кириш учун "ТЕСТ" имтиҳонлари 5 август куни ўтказилади.

ҲАФТАЛИК КЎРСАТУВЛАР

Душанба, 18

ЎзТВ I

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
18.10 Болалар учун. "Қўғирчоқлар — менинг дўстларим".
18.40 "Тановар"лар кечаси. Фарғона мусиқа билим юрти талабалари ижросида.
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 "Футбол шарҳи". Жаҳон чемпионати якунларига бағишланади.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Гулбаҳор Эрқулова куйлайди.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МУСТАҚИЛЛИГИНИНГ УЧ ЙИЛЛИГИГА. "БИР ЎЛКАКИ..."
22.45 "Актёрлар ва роллар". А. Ғофуров.
24.00 — 00.25 "Ўзбекистон" ахбороти.

ЎзТВ II

19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.50 "Бу бўстон аро..."
20.20 "Саломатлик — туман бойлик".
20.50 "Ўсмир ва ёз".
21.35 — 00.10 "Инсонни ардоқланг". Бадиий фильм. 1—2-сериялар.

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.15 Душанба куни детектив. "Звезды Запада" саргузаштлари". Бадиий фильм. "Эркюль Пуаро" сериалидан.
19.15 "Ҳеч ким унутилмайди".
*
19.20—20.15
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.15 ФУТБОЛ БЎЙИЧА ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИ. ФИНАЛ.
22.30 "Теварак атрофимиздаги дори-дармонлар". Телефильм.
22.55 — 23.05 "Тафсилотлар".

"ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ

18.00 "Тиғиз пайт".
18.25 "Шаддод Роза". Телесериал.
18.55 "Биз". В. Познернинг муаллифлик кўрсатуви.
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.30 Спорт шарҳи.
21.05 "Муҳаббат..." В. Вульф ҳикоя қилади.
21.50 "Спорт уик-энди".
22.05 — 22.55 "Оқ ва қора". Кўрсатувни М. Таривердиев олиб боради.

Сешанба, 19

ЎзТВ I

6.30 — 8.30 "Ассалом, Ўзбекистон!" Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
8.30 "Қора чағалай". Бадиий фильм.
10.05 "Абитуриент-94". Кимё.
10.35 "Қалдирғоч". Фильм-концерт.
11.05 "Абитуриент-94". География.
11.35 Ўзбекистон халқ ҳофизи Рўзмат Жуманиёзов куйлайди.
12.15 Алифбо сабоқлари.
12.45 — 13.15 "Ёшлик" студияси. "Малика монологи".
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
18.10 "Ёшлик" студияси. "Армонли дунё..."
19.00 "Ғалла — ризқ-рўзимиз".
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Мусиқий дақиқалар.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 "Биз танлаган йўл". Нарпай туманидаги Бобур номли ширкатлар бирлашмаси фаолиятидан.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 "Яхши кайфият". Мусиқий дам олиш дастури.
22.25 "Ўзбекистон" ахбороти.
22.50—00.10 "Марду майдон". Наманган вилоятидан кўрсатув.

ЎзТВ II

19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
"ОМАД" таништиради:
19.50 "Мультфейерверк".
20.35 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва эълонлар.
21.00 Видеогид.
21.20 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва эълонлар.
22.00 — 24.00 "Кинонигоҳ".

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
"ОМАД" таништиради:

9.00 "Совға".
9.30 "Ҳар соҳадан бир шингил".
9.35 Эълонлар.
9.40 Видео — "О".
11.20 Эълонлар.
11.25 "Курьер".
11.40 "Эм-Ти-Ви"дан мусиқалар.
12.00 "Ҳар соҳадан бир шингил".
12.15 Эълонлар.
12.20 "4/8". Мусиқий кўрсатув.
12.40 "Даракчи".
12.50 Эълонлар.
13.00—15.00 Видео — "О".
*
18.00 — 20.10
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.10 Телеэкранда премьера. "Улфат эркаклар". Бадиий фильм.
21.30 "Қутқариш хизмати 911".
*
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.25 — 23.45 "Тренер". Бадиий фильм.

"ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ

5.30 — 8.00 "Тонг".
***
18.00 "Тиғиз пайт".
18.25 "Шаддод Роза". Телесериал.
18.55 "Мавзу".
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.30 "Илк манбадан".
20.40 "Тирикларни чорлайман". Ғалабанинг 50 йиллигига. "Буюк бурилиш". Бадиий фильм.
22.45 — 22.55 "Матбуот-экспресс".

Чоршанба, 20

ЎзТВ I

6.30 — 8.30 "Ассалом, Ўзбекистон!" Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
8.30 "Ҳаёт учун хавфли". Бадиий фильм.
10.00 "Абитуриент-94". Математика.
10.30 "Ёшлик" студияси. "Шижоат".
11.10 "Уорлднет" телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
11.25 "Абитуриент -94". Ўзбек тили ва адабиёти.
11.55 Ўзбекистон Давлат филармонияси уйғур ансамблининг концерти.
12.25 — 13.30 ЎзТВ хазинасидан. "Қизиқарли учрашувлар". Воҳид Қодиров.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
18.10 "Кичкинтой" студияси. "Ойбола".
18.30 "Ёшлик" студияси. "Ғазалхон ёшлигим".
19.05 "Фармон ва ижро".
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 "Осойишталик посбонлари". Республика Ички ишлар вазирлиги матбуот маркази хабар қилади...
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 "Ўзбекона лутф".
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МУСТАҚИЛЛИГИНИНГ УЧ ЙИЛЛИГИГА. "ГУЛЛА, ЯШНА, МУСТАҚИЛ ДИЁР!" ЭКРАНДА — БУХОРО ВИЛОЯТИ.
22.30 "АНОР" саҳифаларида.
23.20 "Қишлоқ ҳаёти".
00.10 — 00.35 "Ўзбекистон" ахбороти.

ЎзТВ II

19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.50 "Спринт".
20.10 "02" тўлқинида.
20.35 "Экология ва тиббиёт".
21.05 "Тошкент: шаҳар юмушлари".
22.05 "Қардошлик оиласида".
22.55 — 00.30 "Ёдгорлик". Бадиий фильм.

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.35 Хонаки экран. "Санта-Барбара". Кўп серияли бадиий телефильм.
*
19.25—20.45
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.45 Видеошеърият. Равиль Бухараев.
21.00 "Олтинчи ҳиссиёт".
21.30 Сиёсат майдонида.
22.20 Криминал хабарлар экрани.
*
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.30—23.50 Ғалабанинг 50 йиллигига. "Қил устида". Бадиий фильм. 1-серия.

"ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ

5.30 — 8.00 "Тонг".
***
18.00 "Тиғиз пайт".
18.25 "Шаддод Роза". Телесериал.
18.55 "Кинопанорама".
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.30 "Монолог".
20.40 "Шоу-жанг". Бадиий фильм.
22.20 "Арт-курьер".
22.50 — 23.00 "Матбуот-экспресс".

Пайшанба, 21

ЎзТВ I

6.30 — 8.30 "Ассалом, Ўзбекистон!" Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
8.30 "Ой камалаги". Бадиий фильм.
9.55 "Абитуриент-94". Биология.
10.25 "Уорлднет" телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
10.40 "Томоша". Фильм-концерт.
11.10 "Абитуриент-94". Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари.
11.40 "Қишлоқ стадионларида".
12.05 "Ҳаёт гулшани".
12.45 — 13.25 "Муҳаббатга ошифта кўнгил". Кинокўрсатув.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
18.10 Болалар учун фильм. "Қизил қор ёққанда".
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 "Нақшлар бўстони". Телефильм.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 "Созимда севги васфи". Концерт.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 "ПИЛЛА — БОЙЛИГИМИЗ". Республика пиллакорларининг меҳнат ғалабасига бағишланган кўрсатув ва концерт.
23.00 "Ҳилол" студияси. "Тилсим".
23.45 — 00.10 "Ўзбекистон" ахбороти.

ЎзТВ II

19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
"ОМАД" таништиради:
19.50 "Омад" тақвими.
20.00 "Жозиба".
20.20 "Бир шингил ҳангома".
20.30 "Зиндаги ёхуд муҳаббат".
20.50 Видео янгиликлари.
21.15 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва эълонлар.
22.00 — 24.00 "Кинонигоҳ".

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
*
18.00—19.55
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.55 Хонаки экран. "Санта-Барбара". Кўп серияли бадиий телефильм.
20.45 "Ўз-ўзига режиссёр".
21.15 "Пан Володиевский". Бадиий фильм. 1-серия.
*
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.30 — 23.55 "Қил устида". Бадиий фильм. 2-серия.

"ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ

5.30 — 8.00 "Тонг".
***
18.00 "Тиғиз пайт".
18.25 "Шаддод Роза". Телесериал.
18.55 "Александр Ширвиндтнинг шахсий ҳаёти". Э. Рязановнинг муаллифлик кўрсатуви.
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.30 "Москва — Кремль".
20.50 "Тўппа-тўғри юракка". Бадиий фильм (Италия).
22.50 — 23.00 "Матбуот-экспресс".

Жума, 22

ЎзТВ I

6.30 — 8.30 "Ассалом, Ўзбекистон!" Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
8.30 "Дала ҳовли". Бадиий фильм.
9.55 "Абитуриент-94". Физика.
10.25 "Олмахон Ҳайитова куйлайди". Фильм-концерт.
11.05 "Абитуриент-94". Тарих.
11.35 "Осиё ўйинлари олдидан".
12.00—12.30 "Дўстлик тароналари". Хор куйларидан концерт.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
18.10 Самбо бўйича Ўзбекистон чемпионати.
18.55 "Меҳр". Тошкент вилояти хотин-қизлар қўмиталари фаолиятидан.
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 "Кулол Раим бобо". Телефильм.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 "Тановар" ансамблининг концерти.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 "Олий таълим — янгиланиш йўлида". Бевосита мулоқот.
22.25 "Кино, кино, кино..."
23.15 — 23.40 "Ўзбекистон" ахбороти.

ЎзТВ II

19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.50 "Ҳалқа". Телефильм.
20.00 "Ҳуқуқ ҳимоячилари".
20.40 "Иқтисодий ислоҳотлар йўлида".
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.25 "Тошкент оқшомлари".
22.25 — 23.55 "Яланғоч аёл". Бадиий фильм.

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
*
18.00—19.55
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.55 Хонаки экран. "Санта-Барбара". Кўп серияли бадиий телефильм.
20.45 Фильм премьераси.
21.00 "Пан Володиевский". Бадиий фильм. 2-серия.
22.25 Спорт кўрсатуви.
*
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.30—00.10 "Содиқ дўстлар". Бадиий фильм.

"ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ

5.30 — 8.00 "Тонг".
***
17.50 "Инсон ва қонун".
18.20 "Горячев ва бошқалар". Бадиий телесериал. 35-якунловчи серия.
18.50 "Мўъжизалар майдони".
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.30 "Ҳафтанинг машҳур кишиси".
20.50 "Детективлар клуби"да. "Ден Огаст". Телесериал. 12-серия.
21.55 "Матбуот-экспресс".
22.05 — 22.55 "Взгляд" А. Любимов билан".

Шанба, 23

ЎзТВ I

6.30 — 8.30 "Ассалом, Ўзбекистон!" Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
8.30 "Огарев кўчаси, 6-уй". Бадиий фильм.
10.00 "Ижодий учрашувлар". О. Матчон, О. Отажонов.
10.40 "Кафолат".
11.05 "Биргаликда куйлаймиз".
11.30 Р. Муҳаммаджонов. "Давлат болалари". Ю. Ражабий номидаги Жиззах вилояти мусиқий театрининг спектакли.
13.20 — 14.40 "Санъат усталари". Ўзбекистон халқ артисти Омина Фаёзова.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Мактаб ўқувчилари учун. "Ўйла! Изла! Топ!"
19.00 "Зебо, Зиёда ўйнар". Телефильм.
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 "ИСТИҚЛОЛ ШАРОФАТИ". "Ўзбектелефильм". Премьера.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Санъат усталари концерти.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 "Дилдан — дилга". Халқаро болаларни ҳимоя қилиш кунига бағишланган концерт.
22.30 "Тунги ёғду". Дам олиш кинодастури.

ЎзТВ II

"ОМАД" таништиради:
9.00 "Мультфейерверк".
9.45 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва эълонлар.
10.10 Видеогид.
10.30 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва эълонлар.
11.10 "Кинонигоҳ".
12.40 "Омад" тақвими.
12.50 "Жозиба".
13.10 "Бир шингил ҳангома".
13.20 "Зиндаги ёхуд муҳаббат".
13.40 Видео янгиликлари.
14.05 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва эълонлар.
14.50—16.30 "Кинонигоҳ".
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.50 Болалар учун. "Табассум".
20.30 "Ўзбекистон спорти".
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.25 "Дарвоқе..."
22.05—23.30 "Ёввойи". Бадиий фильм.

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
*
14.05—17.00
"ЎЗБЕКИСТОН" ТЕЛЕКАНАЛИ

14.05 "Мамлакатлар, воқеалар, одамлар".
14.30 "Уммондан томчи".
15.00 "Би-Би-Си" янгиликлари (инглиз тилида).
15.15 "Безнен мирас" (татар тилида).
15.45 "Си-Эн-Эн" янгиликлари (инглиз тилида).
16.00 Телевизион мусиқий видеоклуб.
16.40 "Бу ажиб дунё".
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

17.00 Киномарафон. "Америка, Америка..." Бадиий фильм. "Номлар" туркумидан. 1-серия.
18.55 Яхши ният ўйинларининг тантанали очилиши. Санкт-Петербургдан олиб кўрсатилади.
*
20.55 — 22.30
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.30 — 23.50 "Осмон чорлар". Бадиий фильм.

"ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ

17.50 "Рукн премьераси" туркумидан кўрсатув.
18.45 "Коламбия пикчерс" таништиради: "Бьюлаленд". Телесериал. 5-серия.
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.45 "Коламбия пикчерс" таништиради: "Комиссар". Телесериал. 7-серия.
21.40 "Оба-На".
22.25 — 23.15 Симон Осиашвилининг ижодий кечаси.

Якшанба, 24

ЎзТВ I

6.30 — 8.30 "Ассалом, Ўзбекистон!" Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
8.30 "Маҳобҳорат". Кўп қисмли телевизион бадиий видеофильм (Ҳиндистон). 76—77-сериялар.
10.00 "Ёшлик" студияси. "Ватанимга хизмат қиламан".
10.30 "Эстрада қаҳвахонаси". Мусиқий кўрсатув.
11.00 "Хотира". Ҳасан Йўлдошев.
12.00 "Сирли сандиқ". Телеўйин.
13.00 "Оромгоҳлар қўйнида".
13.30 — 15.20 Талабалар саҳнасида. Чингиз Айтматов. "Сарвқомат дилбарим".
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Сеҳрли сандиқ". Мультфильм.
18.10 "Ёш қизиқчилар — 94".
19.05 "Ойнаи жаҳонда".
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ҳафтанома" (рус тилида).
20.00 Эълонлар.
20.05 Кинолавҳа.
20.10 "Ўзбекистон Давлат телерадиокомпанияси дуторчи қизлар ансамблининг яккахони Моҳира Асадова куйлайди". Видеофильм премьераси.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ҳафтанома".
21.30 Эълонлар.
21.35 "Муборак Ҳаж сафари".
22.20—23.20 "Устоз ўгитлари". Матниёз Юсупов. "Сувора" ҳақида. 1-кўрсатув.

ЎзТВ II

"ОМАД" таништиради:
17.00 "Совға".
17.30 "Ҳар соҳадан бир шингил".
17.40 "Рок ҳақида".
18.10 Эълонлар.
18.20 Видео — "О".
20.00 Эълонлар.
20.05 "Курьер".
20.20 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари.
20.35 "Ҳар соҳадан бир шингил".
20.50 Эълонлар.
20.55 "Даракчи".
21.05 "Юлдузлар жилоси".
21.20 Эълонлар.
21.30 Видео — "О".

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
*
12.00—15.25
"ЎЗБЕКИСТОН" ТЕЛЕКАНАЛИ

12.00 "Мамлакатлар, воқеалар, одамлар".
12.25 Элчихоналардан янгиликлар.
12.30 "Ариран". Корейслар учун кўрсатув.
13.15 "Би-Би-Си" янгиликлари (инглиз тилида).
13.30 "Миср. Инқилоб куни".
14.00 "Си-Эн-Эн" янгиликлари (инглиз тилида).
14.15 "Эстрада юлдузлари". Шерхон.
15.05 "Бу ажиб дунё".

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

15.25 Киномарафон. "Америка. Америка..." Бадиий фильм. 2-серия.
16.55—19.20
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.20 "Олтин Остап". Ҳажвий кўрсатув.
20.10 Самара симфоник оркестри Москвада.
21.05 "Менинг зил-замбил ҳочим".
22.00 "Ксюша ҳузурида".

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.30 — 23.35 "Тиниқ булоқлар". Бадиий фильм.

"ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ

18.00 "Хабарлар".
18.40 "Федоскин санъати". Телефильм.
19.00 "КВН"-94". "КВН"нинг биринчи халқаро фестивали.
21.00 "Якшанба". Ахборот-публицистик кўрсатуви.
21.55 "Кабаре". Барча юлдузлар.
22.45 — 22.55 Янгиликлар.

("Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз" газетасидан олинган).

«Тошкент ҳақиқати»
Муассис:
Тошкент вилояти ҳокимлиги

БИЗНИНГ МАНЗИЛ:
700000, Тошкент, ГСП, Матбуотчилар кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОН:
хатлар ва оммавий ишлар бўлими - **334-048**

Руйхатдан ўтиш тартиби N 8. Буюртма Г—991. 20900 нусхада босилди, ҳажми — 2 босма табоқ. Офсет усулида босилган, қоғоз бичими А—2

• Эълон ва билдирувлар кечиктирилмай чоп этилиши кафолатланади.
• Факт ва далилларнинг ҳаққонийлиги учун мақолалар муаллифлари масъулдирлар.
• Фойдаланилмаган мақолаларга езма жавоб қайтарилмайди.

"Шарқ" нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй. Нашр кўрсаткичи: 64672. Босишга топшириш вақти—20.30. Босишга топширилди 20.30. 1 2 3 4 5 6.